

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . . .
Vidéken: . . . . .
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 Hll.
Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
SIPCS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Egy meteorról.

Debreczen, július 27.

Szurdán lesz 58 éve, hogy minden idők egyik legnagyobb költője, nekünk magyaroknak örök büszkeségünk tárgya, legendás módon eltűnt a segesvári csataterén. Ez alkalomból közöljük Petőfiről az alábbi gyönyörű jellemzést.

Támad a nagy magyar alföldből, egy vajúdó korszak hajnalán. Hozza az idő, mint a nap a hajnalt, mint a viharos idő a villámot. Épen akkor születik, mikor születnie kell, az idők teljességében. Csöndes, magánosságot kedvelő gyermek, de ha ellenállásra talál: heves, dacos és erőszakos. Az őszinteséget bölcsességéből hozza és sirjába viszi magával. Paripája a dac; az ragadja előre és magasba, de sokszor az is veti le a porba. Mindegy! talpra ugrik és példátlan szívóssággal törtet tovább. Nemcsak szereti: éli a szabadságot. Már tanuló korában Tell Vilmos fejét rajzolgatja. Nem tűri az önkényt,

összeesküszik társaival egy szigorú tanárja ellen. Túlélkesült fiú; mindig ég, lobog, de túlélkesültsége nem csinált, hanem természetes. Imádja a színművészetet és a leányokat; el is szegődik bolygójuknak. Bibliája a szabadságháborúk története. Elragadtatással olvasta Plutarchost; zsebében és lelkében hordja Horatiust és Schillert. Berangert tartja a világ legnagyobb költőjének, mert dalai megbuktatják a nagy Napoléont és trónra emelik Lajos Fülöpöt. Shakespearet a teremtés felének mondja, aki oly magasra röpült, mint sem előtte, sem utána, se madár, sem emberi elme. Különböző közép-temetű, szikár fiú; arca olajbarna, sovány; sörtekemény fekete haját fölfelé fésűve hordja; bogár szeme villog és ég, mint örök tűzben álló lelke; dacos kifejezésű, duzzadt ajkai fölött ritkás bajusz; hosszú nyaka meztelenül és nyakravalótlatlanul nyulik fel leeseó vállai özü. Hirtelen tűzbe borul, de hamar le is csillapodik, végül rendesen elcagja magát. Demokrata, mint a tem-

plomból kúfárokat kiostorozó Messiás. Arisztokrata, mint egy Caesar, aki kevés embernek nyújtja oda kezét. Apja kitagadja; dacból, tizenhatéves fővel katonának áll. Mert nála egy a gondolat a tettel. Ő a világért sem Hamlet, ő magyar Coriolanus. Tizennyolc éves korában már obsitos katona. Tizenkilenc éves korában jelenik meg első nyomtatott verse. Huszonöt éves korában az ország legnépszerűbb költője. Születése után hatvan esztendővel a világ legnagyobb költőinek lép sorába, Egész élete hányódás-vetődés. Tömérdek gyalogol, égeti a nap, veri a zápor, fagyasztja a hóvihar. De fényes jövőd képe lebeg előtte a puszták délibábjában; maga kiáltja el diákkövel: „aut Caesar, aut nihil!“ Az ilyen emberből mégis csak lesz valami!

Roppant tarka életet fut meg néhány év alatt. Szolgálja Marsot, szolgálja Tháliát; amonnan elcsapják, emettől megszökik. Egyszer kutya módra gyalogol, máskor négy lovas

Csak már a Pesta jönné!

Irta: Gárdonyi Géza.

A falu közepén leégett egy ház. Az emberek nem oltották. Ki is oltana szélben szalmatetőt! A szomszéd házakra kell ilyenkor vigyázni, nehogy az egész falu elhamvadjon.

A ház Bozókíné. Özvegy asszony és szegény. A hugával lakik, akinek az ura tömlőben ül (Verekezés miatt ül ottan.) Két kis gyerek is van a háznál.

A tető jól le volt sávozva: nem égett be. A szomszéd házakba se kapott bele a tűz. Az arasznyi kis hó, amely a minap esett, beleolvadt a szalmatetőbe s megmentette a falut.

Az emberek másnap összegyűlnek a háznál. Ki zsuppot hoz, ki fát. Szekerét mindnyájan hoznak. Kifaragják a szelemenfát, a tetővázat és újra zsuppolják.

A leégettnek mindössze két-három hatosába kerül ez: körülbelül ennyi pálinkát reggeliznek el az emberek.

Az öreg Kerülő Szabó is ott zsuppol. Hetven esztendő ember pedig. Haja, bajusza fehér. De éppen beillik a télbe.

Mikor már a tetejére jutottak, az öreg megesusztott a sikos szalmán s lezuhant. A gerendák közzé esett, amelyek ott voltak még az udvaron s fehérlettek reggel a zuzmarától.

Az emberek lenéztek a tetőről, hogy fölkel-e? Nem kelt föl. Ott maradt azon mód, amint a hátára esett. A bekecse szétnyílt az esésben s a melle kilátszott. Kilátszott az Sz. M. betű is, amit még katonakorában iratott oda kék és piros betűvel.

Hát abbahagyták a munkát és kiemelték az öregot a gerendák közül.

— Megütődött kend? kérdezték tőle.

Az öreg csak nézett elkétkülten. Percekig nem tudott szólni. Végre megmozdult a szája. Azt mondja susogva:

— Küldjete a Pestáért.

Voltaképpen az orvosért kellett volna küldeni, de náluk eszébe se jut az orvos senkinek. Az orvos pénzbe kerül.

Egy ember megfogta válltól, egy lábától. A harmadik a dereka alá tette a kezét. Betették a pitvarba, a saját subájára. Bozókíné párnát hozott ki, indigókék fehér-babos párnát és a feje alá igazította.

Az öreg feküdt, mint a holt.

— Hol ütötte meg magát kend, Máté bácsi? — kérdezte az asszony.

— Belől — felelte alig érthetően az öreg. Csak már a Pesta jönné!

A konyhán bableves főtt. Az asszony sirt. A világosság a nyitvahagyott ajtón áramlott be. Az emberek abbahagyták a munkát.

— Csak nálam ne esett volna — sirta az asszony. Szegény Máté bácsi! De vajjon nem iszik-e egy kis pálinkát? Talán helyre hozná.

— Nem — felelte az öreg.

Feküdt hanyat, mozdulatlanul. Tekintete a napsugaras kék téli égen.

— Csak már a Pesta jönné, — rebegte olykor nyugtalanul.

Pesta az ő egyetlen fia. Bóres az uraságnál. Vállas, barna legény. Ő is volt katoná. Neki is vaunak betűk a karján, csak hogy ő B. P. betűt iratott a karjára. Az a Balog Panni neve. Azt vette el, mikor megnőtt, feleségül. A farsangra várja az első gyereket. Az emberek elmentek már a Pestáért is, a papért is.

A faluban gyorsan híre szállt a szeren-

Házaladás miatt

Péterfia-u 73 sz. alatti raktárunkat sürgősen kell kiárusítanunk! Nagy választéku gazdasági, borászati, háztartási gépeinket, saját gyártmányu legjobb hírnévnek örvendő borsajtóinkat és kutszivattyuinkat is nagyon mérsékelt áron bocsátjuk áruba! „Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság“.

Antalfy József zenemű- és papirkereskedése
augusztus hó 1-én nyílik meg Piacz-u. 44. (Letzter mellett.)

hínókon jár. Egyszer majd meghal énen, máskor tejbe-vajba fürösztik. Volt már ágya, meztelen föld, kietlen rengeteg; és hált megint selyempárnás ágyon. Süvegelt a szolgabíró hajdáját, máskor ő előtte hajlongtak a szolgabírák. Volt idő, hogy egy szobaleány is szégyelt volna vele karongva menni; jött idő, hogy urihölgyek epedtek pillantásáért. Huszonegy éves korában kiragyog rá a dicsőség napja. Mindent föltesz egy kötet versre és mindent megrayer. Dalait a népszájára veszi. Észak Magyarországon fáklás zerével és saját dalaival köszöntik. Pesten segédszerkesztő és regényfordító. Rohanva jár az utcákon, nem a gyalogjárón, hanem az utca közepén, hogy ne kelljen kitérnie senkinek. Csokonai-fajta Prémés bekecsét visel, pörge kis magyar kalapot hord. Mellénye gazdagon zsinórozott, magyar nadrágjára kordován csizmát húz, csizmáján sarkantyú peng; kezében fokos, szájában kurtaszáru pipa, fejében János vitéz és Az apostol. Nőtáriusnak csufolják, nem törődik vele; ő elvből hord magyar ruhát. Maga teremt divatot magának, mint Széchenyi.

Lázás lelke előtt jövendők képe kavargog. Ő is olvas a csillagokban, mint a legnagyobb magyar. Megjósolja a véres forradalmat, a maga halhatatlanságát, hősi halálát és felesége hűtlenségét. Egyszer, éjnek éjszakáján, kiáll a Gellért-tetőre, lángoló lelkesedéssel szónokol a holdfényben fürdő, aluvó városnak. Ugy áll odafenn az ormon, mint most szobra idelent a parton. Megszeret egy barna leányt és szinte erőszakkal ragadja ki büszke szülei kezéből. Elzengi neki a szerelem és hitvesi hűség leggyönyörűbb dalait. 1848. március 15-én a pesti

esétlenségnek. Az utcán asszonyok futnak mindenfelől a házhoz. Az udvar megtelik emberekkel, asszonyokkal, gyerekekkel. Egy gyerek fölmászik a kutágasra; onnan néz be. A haldokló körül asszonyok térdelnek.

II.

A ház végén Nagy János magyarázza a szerencsétlenséget:

— Mondtam neki, hogy ne gyűjjön föl. Mondok sikos a szalma, Máté bátyám. Ej, asszongya vissza: ne tanítsd te a macskát kapaszkodni,

— Talán sok pálinkát ivott — véli egy vastag, komoly hang. Az nehezítette meg a fejét.

Aztán arról beszéltek, hogy az öreg micsoda érdemes ember volt. Négy esztendeig katonáskodott. Pádovában is járt. Olyan erős volt fiatal korában, hogy egy másfél mázsás zsákot egy ujjal emelt föl a földről.

Az emberek pipáztak. Igen komolyan pipáztak. A cigány ott is volt. Hogy Nagy János is elővette a pipát, a cigány kinyújtotta a tenyerét. Nagy János a bagót abba verte.

A pap már itt volt. A templomi ing fölé bundát vett. Fázékony ember. Csak az orra kéklik ki a bunda fölhajtott gallér-

ifjúsággal kivívja a sajtószabadságot. Lángol és dörög a királyok ellen, ostorozza a rövidlátó politikusokat, hozsánát kiált a párisi forradalomnak, kikiáltja a magyar köztársaságot. És nincs nála jobb fiu a világon; édes anyját úgy szereti, mint Corilanus a magát. Követül lép föl, de a sanda rövidlátás megbuktatja. A közvélemény, ez a szeszélyes és üresszívű hölgy, kezd ellene fordulni. Hogy megindult a magyar föld a rázkódásokban, katonának áll; fiává szegődik Osztrólenka véres csillagának. Csatadalokat énekel, hogy a holtak is életre hevülnek belé. E világviharban születő fiát apai büszkeséggel öleli szívére. Felhőtlen barátságot köt egyetlenegy emberral, akit lelkesedéssel köszöntött már első diadalakor. Azután, mint aki sejtí végzetét, megy szilajon és jókedvvel halála elé — s a nagy égomlásban egyszerre csak eltűnik, mint az égről lefutott csillag.

Ha ez nem költői pálya: akkor nem élt még költő ezen a földön!

Oláh Gábor.

A református iskolákról.

Védekezés a hanyatlás ellen.

Tartsunk lépést a korrall.

Debreczen, július 27.

Magyar népiskolai tanúgyról hazánkban egész a reformációig alig beszélhetünk.

Az ősmagyarok bizonyos fokú műveltsége ismeretes. Azt is tudjuk, hogy első István szórványosan templomokat és iskolákat állított. Tanultuk s tudjuk, hogy Mátyás királyról kántorokkal, mesterekkel kapcsolatban számos anekdóta maradt fenn; de mert az akkori papság erkölcsi súlyedtsége az egyházi életre rombolólag hatott, bizonyos és elvitázhatatlan,

jából. A kezében szentség. Előtte egy fiúcska rázza a csengőt, a templomatya fia, a Gergő.

Az emberek kihuzódtak a pitarból. Az asszonyok a szobába mennek. A nyitvahagyott ajtón át lehet látni, hogy áldoztatja meg a pap.

Aztán az asszonyok újra bemehetnek.

Az öreg arca sárga, de nyugodt. A szeme félig be van hunyva. Már ő ezzel a világgal nem foglalkozik többet. Ki tudja, mire gondol? Ki tudja, mit lát a haldokló? Mert néz valamit, néz nyugodtan, mereven. A levegőben talán árnyékok jelennek meg. Usznak ide-oda, mint a jég a vízben. Talán már szólnak is hozzája s az öreg kezdi hallani.

De im az öreg egyet pillant és az asszonyokra fordítja a szemét:

— Csak már a Pesta jöjné.

— Jön már, — felelik. — Az erdőn dolgozott. Fát hordanak.

A nap lesüt az égről s harmattá változtatja a zuzmarát a fákon. Besüt a pitarba is. Az öreg nézi a napfényes eget nyugodtan, mozdulatlanul, míg mellette az asszonyok ajkán susog a miatyánk.

Végre lódobogás hallatszik és a ló megáll a kapu előtt. A Pesta jött meg. Csak úgy jött, a hogy a munkában volt:

lan, hogy az általános népnevelés eszméje a reformáció szülötte.

Buzgó papjaink már a reformáció kezdetén minden eklézsiában iskolát állítottak fel s azokban ök maguk terjesztették az igaz tudományt.

De nem csak a tudomány, hanem a szigorúan tiszta erkölcs terjesztői is voltak. A legszigorubbán szentenciázták meg a közérköles ellen vétőket. — A 17 éves bűnös hajadont a templomi urasztal előtt köre állították meztelen lábball s mialatt a pap prédikált, ő hamut hintett fejére. Isten tisztelet végeztével a hajadon haját leánytársai levágák s szélnak eresztették. Hát biz ez nem evangélium szellemű, de kánonszerű eljárás volt.

Azonban a református papság erkölcsi tisztaságát jellemzi, hogy önmagukkal szemben is ily szigorúsággal bántak el.

Egy penitencia tartó ifju predikátort az esperes a gyülekezet előtt az úr asztala elé állított — egyszerű, szürke házi ruhájában. Majd az esperes predikációját feddő beszédjét térdelve végig hallgatta s ezután esküvéssel fogadta, hogy további életét nagyobb vigyázással, mértékletességgel és kegyességgel folytatja.

A gyülekezetek szaporodásával együtt nőtt az iskolák száma. A papok nem végezhetvén mindenütt a tanítást, segédeket fogadtak s a külföldi egyetemeken szerzett pedagógiai ismereteiket nekik átadván, velök tanítottak. Így alakult ki a mesterek osztálya, mely a papságtól természetesen igen függő viszonyban volt.

De önálló tanítói állomást, rendszeres fizetéssel s a régi időkhöz mérten igen tisztességes díjazással akárhány külföldi egyetemet végzett tanító töltött be.

Pázmány leveleiből olvastam, hogy az ő korában egy forintért tizenöt mérő gabonát adtak s ugyancsak egy hordó bornak egy forint volt az ára. Ha most figyelembe vesszük, hogy termény járandóságán kívül még a kisebb gyülekezet tanítója is kapott 20—100 ft. készpénz fizetést, akkor megállapíthatjuk, hogy díjazás tekintetében sokkal kedvezőbb helyzetben voltak elődeink, mint mi.

Hanem aztán azt se felejtjük el, hogy a vallás üldözés ádáz korszakában

kurta, avult, rongyos szürben, kopott fekete bárányszüvegben.

Szép barna, erős ember. A bajusza most is egyenesre van huzva, mintha vasból volna. Az öreg is ilyen barna, erős bajusza volt valamikor. Ez is ilyen fehér, lógóbajszu öreg lesz valamikor.

Pesta leszáll. Nem szól senkinek. Neki se szólnak. Belép a pitarba. Leveszi süvegét s az apjához hajol.

— Hát így van kend, édesapám?

— Igy, — feleli az öreg bágyadtan. Nézik egymást egy percig szótlanul.

Akkor az öreg fölemeli lassan és nehezen a jobb kezét és a fiának nyujtja:

— Isten áldjon meg, Pesta!

— Isten áldja meg, édesapám! — feleli a fiu, az öreg kezét magáéba véve.

S a két kérges kéz egymásba hajlik. Mennyi munkát képvisel ez a két kemény kéz! Az egyik félszázad munkáját, ami már elmúlt. A másik is talán félszázad munkáját, ami még ezután jön!

Akar-e még valamit mondani az öreg?

Nem. A fiu se mond neki semmit. Csak néz rá nedves szemmel.

Es ismét nézik egymást, mignem az öreg szeme elhomályosodik.

S a nagy csöndességben, a miatyánk susogása között elballag az öreg lélek a másik világra...

a pápista főfészekhez közel eső eklézsiák tanítói s papjai könyves szemekkel ették száraz kenyerüket. Egy theológiát végzett ifjú lévita maga hordta hátára az öröni valót a malomba s vissza. Később a pénz-láb módosulásai miatt szenvedtek pótolhatatlan anyagi veszteséget.

S mégis, mégis az ur veteményes kertje, habár vihar, jég, aszály verte is, virágozott s a protestáns iskolák vezető szerepet vittek s visznek mind e mai napig.

A hazai nagy reformátorok, mint Dévényi, Erdősy, Székely lerakták az erős, szilárd fundamentumot. Tanító képző intézetek híján ők maguk lesznek tanítók képzőivé. A népiskolai tanításnak hatalmas lendületet éppen protestáns pap: Szőnyi Nagy István ad midőn a sillabilizálást üldözve a hangoztató módszert hirdeti szóval és tollal. A papjaink az iskolák ellenőrzését lelkiismereti kötelességüknek tartották. Egy-egy esperes egész egyházmegyét vizsgált meg személyesen, nem futva, nem a kötelesség látszólagos teljesítésével megelégedve, hanem érdemlegesen a tanító és a gyülekezet örömeire, megelégedésére.

Igy lett — ismétlen — a református iskola az országban első, mint a iskola.

A mult század elejéről jelenti egy esperes, hogy „nyole oly kitűnő iskolát talált, melyek a fővárosba is beillenének s a többi bátran kiállja a versenyt bármely más tanodával.”

Ez azt hiszem ez elég bevezetésnek s most tárgyamra térek,

A mai papok tudomány dolgában feltétlenül felette állanak elődeiknek. Ugybuzgóságuk kétségbe vonhatatlan. A tanítók iránt nemes gondolkodásukat mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy a tanítók egyházmegyei, kerületi, zsinati képviselői jogát elismerték. Hogy a kálomista büszke öntudat meg van bennük, Az természetes következménye az ő kálomistaságuknak.

En erre apellálok. En erre alapítom az én reménységemet, — mondhatom meggyőződésemet, hogy ők nem fogják engedni azt, hogy iskoláink a vezető szerepről leszakitassanak. Nem fogják engedni azt, hogy tanítóinknak elébe vágjanak akár az államiak, akár más felekezetiek. S miképpen nem engedik? Ugy, hogy az egyházi törvény VI. c. 34-ik § ával s az állami 1907. XXVI. t. c. 2-ik § ával kész szívvel lélekkel, örömmel és sürgősen elteget tenni igyekeznek.

Ezt kérjük és várjuk. S ha aztán akad köztünk Minervának tunya szolgálja, a közérkölesnek botránkozottója, méltóztassanak a törvények szigorú §§ ait is ridegen és kérélehetetlen szigorral alkalmazni.

Igy a polgári házassági törvénnyel egyházonkon ütött rést minden erkölcsi erőnkkel befoltolni igyekszünk s erős és büszke lesz a kálvinista Sion, mint volt.

Szentjóby Kálmán.

Ismét waggon hiány.

A máv. igazgatóság körirata.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 27.

A mult esztendőben sok üzleti vállalkozás sikerességét tette tönkre a waggon hiány. Az érdekelt törvényes testületei és működési szervei hasztalan

kértek pótkocsikat a m. á. v. igazgatóságától, ez nem tudott adni fölösleges kocsikat, mert a tartalék vaggonok nagy része olasz bérletben volt. Amikor Kossuth átvette a minisztérium vezetését első teendője volt e bérletét felmondani és a kocsihiány fedezéséről gondoskodni. Azóta egy hosszú esztendő mult el, de e kérdésben nem történt semmilykülönösebb intézkedés. Szomorú bizonyossága ennek a magyar államvasutak igazgatóságának egy körirata, amelyben részletesen szól a waggonhiány jelenségeiről.

A körirat beismeri, hogy hasztalan történtek miniszteri intézkedések a kocsihiány megszüntetésére, ebben az esztendőben ekorrs állapot épen úgy jelentkezni fog mint a mult esztendőben.

Védekezést ajánl erre nézve a m. á. v. az érdekeltségnek. Azt ajánlja, hogy a határidős üzleti szállítások s főleg a fakereskedők kezdék meg már a napokban a szállítások lebonyolítását, úgyhogy azokat szeptemberre teljesen fejezzék be. Ekként a szállítási főidőszakban az összes kocsiállomány a termény és takarmányok szállítására marad fenn.

A vasuti igazgatóság ebbeli átiratát megküldte az összes érdekelt hatóságoknak s kéri azokban terve keresztül vitelére segítségüket.

A debreczeni munkásbiztosító pénztár működésben.

Az iparhatóság felhívása.

Vállalkozók és munkaadók figyelmébe.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 27.

Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset ellen való biztosítási intézkedéséről szóló 1907. évi XIX-ik törvénycikk július 1-én életbe lépett. A debreczeni iparhatóság részéről dr. Boldisár Kálmán helyettes főkapitány most teszi meg azokat az intézkedéseket, a melyek a törvény életbeléptetésénél szükségesek. Tájékoztatásul az intézkedésekből közöljük a következő részt.

Kiket kell betegség ellen biztosítani?

Debreczenben a következők esnek biztosítás alá:

Az ipartörvény keretébe eső foglalkozások alkalmazottai, ide értve az állami egyedáruságot és azzal kapcsolatban levő alkalmazottakat.

Az ipartörvény alá nem tartozó, de ipar, illetve vállalat-szerűleg üzemelő kereseti foglalkozások alkalmazottak. (Műszaki irodák, ügynökök, a városi színház, gyógyszerárak és gyógyintézetek munkásai.)

Csatornázási, vízvezetési, villamos és gázvilágítási vállalatok munkásai.

Vágóhídi, vasuti, jéggyári munkások, nyilvános tanintézetek műhelyeinek munkásai.

Egyleteknél, társulatoknál, ipartestületeknél és az e törvény szerint alakult biztosító pénztáraknál akár állandóan, akár ideiglenesen, kisegítőképen vagy átmenetileg oly fizetéssel vagy bérrel vannak alkalmazva, mely évenként kétezernegyszáz koronánál, illetve naponként 8 koronánál nem több.

Kik biztosítandók baleset ellen?

Baleset biztosítási kötelezettség alá esnek a nemre, a korra és a bér vagy a fizetés nagyságára való tekintet nélkül mindazok kik az alább felsorolt vállalatoknál, üzemekben, vagy munkánál akár állandóan, akár ideiglenesen, kisegítőképen vagy átmenetileg vannak alkalmazva. — Azonban az alkalmazott javadalma ugy a baleseti kártalanítások, mint a baleseti költségelosztás és kirovás tekintetében csak évi 2400 korona összeg vétetik számításba. Azok a vállalatok, üzemek és munkák, melyekre a baleset biztosítás hatálya Debreczenben kiterjed, a következők:

Ács- és fűrésztelepek.

Az összes gyárak, még ha azok az 1884. XVII. t. c. 183 § ának a) pontjában megnevezett foglalkozások mellékiparágai-ként üzemelnek és azokban leginkább a saját nyers termények dolgoztatnak is fel, ugy-szintén az összes ipari műhelyek, amennyiben azokban állandóan legalább husz alkalmazott van foglalkoztatva.

Az összes építőipari üzemek és munkák, ugyszintén a nem iparszerűleg, hanem házilag végzett építkezések, a nem iparszerűleg végzett és építési engedélyhez nem kötött javítási munkák és egyszerű szerkezetű földszintes építkezések kivételével.

Ut-, hid-, vasut-, alagut-, víz-, gát-, csatorna-, kikötő-, erődítési-, vízvezeték-, gáz-, villanyvilágító és erőátviteli vezeték építkezések.

Vízvezetési-, gáz-, villamvilágító- és villámhárító szerelő munkák.

Ut-, ház-, csatorna- és ablaktisztító munkák.

Kéményseprő, kutesináló és kőfaragó üzemek, kő- és gipszszobrászat.

Ablak-, kirakat és szelőztető készülék szerelő, asztalos, bádogos, cserepező, házfedő, kovács, lakatos, mázoló, szobafestő, tapétázó és üveges ipari üzemek.

Hivatásos tűzoltóság.

Vágóhidak, mészáros- és hentesüzemek és jégművek.

Malátát, olajat, lakkokat, festékeket és kenceket előállító ipartelepek.

Az összes vasuti üzemek, tekintet nélkül a hajtóerőre, ezek építkezései, fenntartási munkái, műhelyi üzemek, ugyszintén a vasuti pályaudvarokon folytatott összes ipari üzemek (vendéglők, árusító üzletek stb.)

Iparszerű fa és szénraktárak, iparszerű fatermelés;

A vízrendező és vízhasználati társulatok szivattyutelepei;

Betegápoló intézetek;

Nyilvános tanintézetek műhelyei;

Mindazok az üzemek, tekintet nélkül az alkalmazott munkások számára, a melyek elemi erő által hajtott gépeket, vagy hatósági engedélyhez kötött gőzka-zánt használnak.

Általános tudni valók.

Törvényhatóságunk, valamint a vármegye területén a baleset ellenére való

Laczka László

géplakatos mester

DEBRECZEN, II. ker., Bethlen-utca 48. sz.

Elvállal bármily szerkezetű rosszul járó ekéknek nyugodt járásuakra való kijavítását jótállás mellett. Továbbá saját gyártmányu ekék és mindenféle gazdasági gépek és eszközök is kaphatók feltétlen jótállás mellett. Heti vagy havi kényelmes részletfizetésre is. >>>>>>>>

biztosítást a debreczeni kerületi munkás-biztosító pénztárnál eszközli, amelynek kezelése átmenetileg a kerületi betegsegélyző pénztárra bízott és amely pénztár Debreczenben Piac-utca 79. sz. alatt lévő hivatalos helyiségében a baleset biztosításra kötelezett üzemek tulajdonosai alkalmazottaikat a pénztár által kiszolgáltató bejelentési űrlapokon 20-nál több alkalmazottat foglalkoztató üzemek tulajdonosai pedig bérfizetési jegyzékek beterjesztése útján a folyó 1907. évi július 1. óta fennállott állapotok felülvizsgálásával haladéktalanul, de legkésőbb folyó évi augusztus 10-ig bejelenteni tartozik.

A betegség esetére való biztosítást a fentebb hivatott törvény alapján a kereskedelmi alkalmazottakra vonatkozólag a debreczeni kereskedelmi betegsegélyző pénztár az ipari alkalmazottakra vonatkozólag pedig a már szintén említett kerületi munkásbiztosító pénztár fogja közvetíteni. E célból csak betegség esetére való biztosításra kötelezett alkalmazottak, akik ezidőszentig, akár az eddigi kerületi betegsegélyző pénztárnál, akár a volt ipar-testületi, avagy pinceregyleti betegsegélyző pénztárnál be voltak jelentve, amennyiben baleseti biztosításra kötelezettek nem volnának — újból be nem jelentendők, mivel ezeknek névsorát az egybeolvadó pénztárak hivatalból kötelesek a munkásbiztosító pénztárnak átadni.

A fentebb elrendelt bejelentések után minden szolgálat (személyi vagy bér) változást tartozik a munkaadó 8 napon belül annak megtörténte után bejelenteni.

Hajdumegye a cigányok ellen.

Felirat a képviselőházhoz.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 26.

Néhány év előtt az ország törvényhatóságai egymásután intézték felirataikhoz a képviselőházhoz a kóbor cigányok megrendszabályozása ügyében. A feliratozásnak annyi eredménye volt csupán, hogy Széll Kálmán akkori belügyminiszter rendeletet adott ki, a melyben igen enyhe intézkedésekkel igyekezett a cigány ügyet megoldani.

Most, hogy a dánosi vértüzdő kapcsán ismét aktuálissá lett a kérdés a törvényhatóságok újból feliratott akarnak intézni a képviselőházhoz, a cigánykérdésnek sürgős megoldására.

Első sorban áll a törvényhatóságok között Hajdúvármegye, a mely több bizottsági tag indítványára a legközelebbi közgyűlésen fogja tárgyalni a feliratot.

A cigányok megrendszabályozása ügyében már most megindították a mozgalmat s a napokban írásbeli indítvány alapjába foglalják a kedvezményezettek a pontokat, a melyek alapján a vármegye a kérdés megoldását ajánlják a törvényhozás figyelmébe.

E szerint a cigányok garázdálkodása körül szigorubb bünygyi és közigazgatási eljárást kell életbe léptetni. Első sorban a cigány karavánok letelepítendő, szigoru törvény kapcsán a kijelölt helyekhez köntendők. Miután pedig a legjobb akarral se lehet azt mondani, hogy a cigányok gyermekeikre kellő felügyeletet gyakorol-

nak, a gyermekvédő törvény értelmében a cigány gyermekek elhagyottaknak nyilvánítandók s menhelyeken nevelendők.

A vármegye által a képviselőházhoz intézendő felirata más számos igen üdvös utmutatásokat fog tartalmazni a letelepítés kérdésébe és a szokás esetén való hatósági eljárás körül is.

Az elhagyott gyermekek védelme.

Értekezlet a városházán.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 26.

A városháza nagytermében ma délután értekezlet volt az elhagyott gyermekek védelme ügyében. — Mint ismeretes, Debreczen városa az 1904 évben, mikor a gyermekvédő törvény életbe lépett, a miniszteri utasítás értelmében megalakította a gyermekvédő telep bizottságot.

Ma délután a helyi bizottság tartotta alakuló ülését. Veese Imre főjegyző elnökölt az ülésen, a ki előterjesztette a megjelenteknek ama célt, a melynek érdeke a gyermekvédő liga helyi csoportjának működnie kell.

Az ülésen ezután a Liga szervezeti szabályrendelet tervezetét tárgyalták, a melyben le vannak fektetve a liga emberbaráti jövődöntései.

Majd megválasztották elnökül Veese Imre főjegyzőt.

A gyermekmenhely bizottság elnöke lett Dégenfeld József gróf. Tagjai Popper Alajosné és dr. Csikos Sándor orvos.

A helyi csoport megalakulásáról jelentést tesznek a miniszternek s azután megfogja kezdeni a liga működését.

Áltanárok Debreczenben.

Hamis okmányokkal járnak.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 27.

A bünygyi osztály érdekes ügyben végez most nyomozást. Kutat két szélhámos után, akik tanároknak adták ki magukat. Az érdekes eset részletei ezek:

A rendőrség bünygyi osztálya tegnap egy levelező lapot kapott. A levelező lapon V. A. aláírás volt s a levél írója szenzációs dologról tett jelentést. Elmondja a levél, hogy Debreczenben hetek óta jár két ember. A két alak mindenütt tanárként mutatkozik be, s mint utazó professzorok segélyeket kunyorálnak. A kételkedések megelőzése végett felmutatnak okmányokat, miniszteri bizonyítványokat, melyek mind hamisak. Aláírások, pecsét, mind a legnagyobb vakmerőséggel hamisítva vannak.

A feljelentés körülményesen adja a szélhámosok személyleírását is. Az

egyik magas, szikár termetű, körszállt visel és szemén pápaszem van. A másik alacsony termetű körmönfont beszédével mindenkit sikerül neki törbe csalni.

Mindkettő az okmányokkal igyekszik bizonyítani személyazonosságát, de ezek az okmányok bár első pillanatra hiteleseknek látszanak, mindazonáltal a tapasztalatlanabak is megismerik, hogy azok hamsak.

A rendőrség a névtelen feljelentés folytán azonnal nyomozáshoz látott s több mint valószínű, hogy a szélhámoskodó áltanárokat sikerül kézre keríteni. A vizsgálat az egész vonalon a legnagyobb szigorúsággal folyik.

A közönséget ezuton figyelmeztetjük, hogy ne üljön fel az áltanárok szédelgéseinek.

Wekerle Bécsbe utazott.

A kiegyezést megkötötték.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 27.

A tegnapi közös miniszteri konferencia után Wekerle Sándor így nyilatkozott a kiegyezési kérdések állásáról:

— A kérdéseket ma körülbelül teljesen tisztáztuk s csupán a modus procedendi vitattuk meg hosszasan. A fogasztási adó elkülönítésével teljesen rendeztünk. Az őszre inkább csak formalitások maradtak, érdemi dologban csak egy kérdésben ért báró Beck osztrák miniszterelnök föntartással. Ez is azonban inkább formalitás már s a kiegyezés körülbelül késznek mondható.

A mint látszik a két kormány nem tudott abban megegyezni, hogy a kvóta- és bankkérdés kiemelhető-e a kiegyezési kérdések komplexumából. Ez pedig annyit jelent, hogy az osztrák kormány kitarat ama kívánsága mellett, hogy a kvótaemelés sorsa és a bankszabadalom meghosszabbítása összeköttesek a kiegyezés dologával. Vagyis: nincs kiegyezés magasabb kvóta és közös jegybank nélkül. Ilyen körülmények közt pedig percig sincs kétség az iránt, hogy nem lesz kiegyezés.

Wekerle Sándor miniszterelnök különben ma délután 5 óra 15 perckor Bécsbe utazik, onnan megszakítás nélkül Ischlbe megy, ahol vasárnap a király kihallgatáson fogadja. A miniszterelnök leibzurnálja szerint ez az ut nem kizárólag a kiegyezés ügyeinek szól ugyan, de föltétlenül beszámol Wekerle ezuttal az a tárgyalások eddigi eredményéről is. És ez is annak jele gyanánt tekinthető, hogy a kormányok a hiegyezés ügyének előkészítését a maguk részéről befejezettnek nézik.

Hol tölthetjük legkellemesebben

szabad időnk a fényesen berendezett és minden igényeket kielépitő **Széchenyi kávéházban** Petőfi-tér 7. sz. Naponta zene-estély. Naponta zene-estély.

Egyébként a Budapesti tudósító je-
lenti: Értesülésünk szerint dr. Wekerle
Sándor miniszterelnök ma délután Ischlbe
utazik, ahol holnap ő felsége kihallgatá-
son fogadja. E kihallgatáson a miniszter-
elnök szokásos jelentését teszi meg a fo-
lyó ügyekről, amire immár közel két hó-
naja alkalma nem volt. Hozzátehetjük,
hogy a miniszterelnök a királyhoz való
utazása a folyó kiegyezési tárgyalásokkal
semmi közvetlen összefüggésben nincs.

Hajsza a pénzhamisítók után.

Hamis dollárok Debreczenben.

A bűnösök nyomában.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 27.

Az utóbbi időben minduntalan talál-
koztak a pénzemberek a kereskedelmi
piacon hamis amerikai pénzdarokkal. Fő-
leg hamis dollárok forogtak közköze-
n. A rendőrség kutatnak a tettesek után,
de eddig nem sikerült nyomukra akadni.

Tegnap aztán egy érdekes levél ér-
kezett a kereskedelmi és iparkamarához.
A levél német szövegű és névtelen, rész-
letesen mondja el a pénzhamisítók műkö-
dési helyeit s a pénzhamisítás módját.

E levél szerint a hamisítók főfészke
Berlin s az összes hamisított dollárok innen
áradnak szét. A hamis pénzeknek Magyar-
ország nagyobb városaiban és így Debre-
czenben is vannak terjesztői és pedig hi-
vatásos értékesítői. E levél névszerint is
megnevezi a terjesztőket s hosszan írja le
ezek üzelmeit.

A kamara a névtelen feljelentés tar-
talmáról tájékoztatta a rendőrség bünygyi
osztályát, amely a nyomozást elre delte.
A hamis pénzek terjesztőinek nevei, s
üzérkedésük körülményei a vizsgálat érde-
kében nem hozhatók nyilvánosságra. Ter-
mészetes, hogy a részletek valóságát s a
feljelentés vádjainak igazságát a vizsgálat
fogja kideríteni vagy megdönteni.

Az élet nagy titkaiból.

A hullámsír érvei.

Nagybecskerek mellett
Boruss Béla dr. törvény-
széki jegyző a Bégába ölte
magát, mert hiába várta
előmenetelét.

Boruss Béla dr. nagybecskereki
törvényszéki jegyző a Bégába ölte ma-
gát. Hogy miért lett öngyilkossá, senki
sem tudja: ő maga sem adta okát.
Barátainak állítása szerint az bántotta
a nagyképzetségű törvényszéki jegy-
zőt, hogy lassan haladt előre pályá-
ján s tömördek anyagi áldozatokkal
járó tanulmány után még szükös meg-
élhetést sem nyújtott az állása.

A kvalifikált fiatalember tehát
nem haladhatott előre. Amiként nem
haladhat előre annyi sok kollégája,
akik sivár, vigasztalan helyzetüket a
szegedi kongresszuson megbeszélték.
A tudományból nagyon sokat kell be-
szerezni ezeknek a tisztességes ru-
háju uri proletároknak, amíg megkap-

ják az 1200—1300—1400 koronával
javadalmazott aljegyzői állást. Tizen-
hét tizenhét évig tanulnak, törik ma-
gukat s azután mint meglett emberek
bejárnak a kiszívetésű állásba, a hol
nyolc évig is elvárhatnak, amíg bírói
vizsgájukat azzal honorálják, hogy bí-
rákká kinevezik őket. — A fiatalságuk
javát, a munkaerejük teljességét oda-
adják a csekély fizetésért és annak
reményében, hogy majd csak megjön
az előléptetés és bírói székbe ülteti a
felség.

Irigylésre méltók azok a gyerek-
emberek, akik kereskedelmi iskolai kép-
zettséggel gyakorlati életpályára lép-
nek. Két év alatt elérik, sőt utól is érik
az éppen egy teljes évtizeddel idősebb
doktori cimmal ékeskedő törvényszéki
jegyzőket.

A szegedi kongresszuson az ér-
vek egész légiót sorakoztatták a tör-
vényszéki jegyzők igaza mellett. Ezek
az érvek gyengék voltak. Sokkal erő-
sebb érv a bégai hullámsír, a mely
magába zár egy törvényszéki jegyzőt.
Egy tisztességes ruhájú proletárt, aki
jogtudományi doktor volt évi 1200—
1300 korona fizetéssel. A bégai hul-
lámsír megdönthetetlen érv. Meg kell
előtte hajolnia Günther igazságügymi-
niszternek is, aki még csak ígért, de
nem adott. A bégai hullámsír szomorú
igazságot kiált mélyéből.

Debreczeni élet.

Vasárnapi osevegés.

Kis Kassáról jelentik nekünk drót-
nélküli távirón, hogy az ottani főkapitány
elfogta a dánosi rablógyilkosokat. A rab-
lógyilkosok cigányruhába voltak öltözve
— s 23 korona 80 fillér készpénz volt
náluk.

Az elfogatás híre óriási szenzációt
keltett különösen nagy volt az izgalom
akkor, amidőn a keleti expresssel megér-
kezett Kis-Kassára a meggyilkolt korcs-
máros fia Szarvas János.

A főkapitány felmutatta előtte a bün-
jeleket.

— Elismeri, hogy ezek a meggyilkolt
tulajdonát képezték?

Szarvas ránézett a felmutatott görbe-
száru pipára és dohány zacskóra s egész
határozottsággal válaszolta.

— Nem — ezek a bünjelek nem ké-
peztek soha sem az apám tulajdonát. A
jó öreg, aki ott fekszik a csendes temető-
ben, volt olyan úr, hogy tajték pipából
dohányzott állandóan.

— Akkor tehát, válaszolta a főkapi-
tány egészen bizonyos, hogy a gyilkossá-
got a kis kassai letartóztatottak követték
el. Mert ha Szarvas felismeri a bünjele-
ket — akkor még némi kétség marad
fenn. Nem lehet ugyanis tudni, hogy nem

tulságosan feligazgatott kedélyállapotában
tette döntő vallomását. Így azonban hatá-
rozott tagadása ítélet a gyilkosokra, aki-
ket ezennel átadott a közmegvetésnek.

A kis kassai lakosság egyhangulag
közmevetette a gyilkosokat, akik egy-
kedvűen bagóztak az egész jelenet alatt.
A főkapitány tiszteletére pedig disz ban-
kettet rendeztek. A bankett lefolyása után
pedig közös erővel határozták el, hogy
miután a gyilkosok elfogatása úgy is elég
dicsőséget hozott Kis-Kassára, azokat egy-
szerűen szabadon bocsájtják. Hadd örvend-
jen más is, hadd legyen más hatóságnak
is jó napja.

Ez a jelenet valószínűleg nem tör-
tént meg, de elég jó persziflázsa annak a
csuda hajsának, a mely most a cigányok
ellen országsszerte folyik. — Az egyszerre
rendőri tálentummá vált riporterek lángbuz-
galmából immár több mint 500 cigány van
becsukva az ország különböző helyén. Fo-
lyik a megfeszített munka, s derék csen-
dőreink szinte roskadoznak már az irtóza-
tos szolgálattól. Száz meg száz csendőr
48 óra alatt egy fél percre sem hunyja
le szemét, a siker érzése lehetetlen dolgok
megtevéseire buzdija.

És ezzel az elismerést érdemlő óriási
munkával szemben itt állunk mi egyne-
hányan, a kik azt mondják, hogy a gyil-
kosságot nem cigányok követték el. Nem
és nem. És hogy mi járunk jó nyomon
annak fényes bizonyosága Publik ügyész
és Aczél vizsgálóbíró hallgatása. Kön-
nyebb ama bizonyos tevének a tüfokán
keresztül jutni, mint ettől a két embertől
bármilyen néven nevezendő nyilatkozatot ki-
venni. Ők majd akkor beszélnek, ha min-
den szál a kezükben lesz, ha majd az
ügyészesség fogházában lesznek a kötelek
érdemlő tettesek.

Addig olvassuk mi is a fővárosi la-
pok kolunnás riportjait, a vidéki tudósi-
tók telefon jelentéseit. Olvassuk, de nem
hisszük el. Legfeljebb elismerésünket nyil-
vánítjuk ki a fiatal Scherlock Holmesek
fantáziájára felett, a kik tényleg ügyesen
szövik az izgató bünygyi regény szálait.
(B)

A vargakerti gyilkosság utójátéka.

Uj vizsgálatot indítanak benne.

A tegnapi főtárgyalás szenzációja.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 27.

A debreczeni királyi törvényszék
vizsgálóbírósa és ügyészége szenzációs
bünygyi vizsgálat elé néz.

Az októberi vargakerti gyilkosság új
nyomozására és vizsgálatára készülnek, a
mit szükségessé tett Zsarnai Bélának egy
önönmagát vádoló szenzációs vallomása,
a mit tegnap mondott el egy főtárgyalás

Villamos világítás,

házi s magán telefonok berendezése és karban tartása, phizikai mű-
szerek, írógépek javítása legnagyobb szakértelemmel s legjutányosabban
csak **Földes és Vajner** elektrotechnikai vállalatnál, Debreczen,
Piac-utca 47. szám alatt eszközölhetők. Telefon 339.

keretében, a melyen egy kisebb ügyből kifolyólag miat vádlott sz rept.

Zsarnai ténykedését a vargakerti gyilkosságról, közelebbről mindenki ismeri. A vizsgálat hosszú folyása alatt egy alkalommal a büntető törvénykönyv szerint a leg súlyosabb beszámítás alá eső büncselekménnyel vádolta önmagát és Arvai Gyulánét. Azt állította, hogy Székely Károly főtábornokot, heteken keresztül kidolgozott szerrel gyilkolták meg. Ezt a szenzációs vallomást azonban más alkalomkor visszavonta.

A tegnapi főtárgyaláson ismét előállott a váddal és kérte, hogy indítsák meg ellene és Arvainé ellen az új vizsgálatot és nyomozást. Mindezt pedig a főtárgyalás tanácsának színe előtt mondotta el, ahol Arvainé feljelentése folytán hamis vádaskodás miatt kellett állania.

A Varga kerti gyilkosság szenzációs fejleményeiről tudósítónk az alábbi részletes tudósítást írja:

Vissza vonok mindent.

Decemberben állították az esküdtszék elé Zsarnai Bélát és Arvai Gyulánét. Mindkettőjüket a vizsgálat eredményeként gyilkossággal, illetőleg felbujtással vádolták. A kilenc napig elhúzódó főtárgyalás adatai azonban mást igazoltak és így mind a két vádlottat csupán gondatlanságból okozott emberölésért ítélték el.

A főtárgyalást követő napon Zsarnai felvezetette magát Galánffy János dr. akkori királyi ügyészhez és teljes egészében visszavonta azokat a súlyos vádakát, amellyel a vizsgálat és a főtárgyalás során Arvainét illette.

Árvainé feljenti Zsarnait.

Közölték ezt Arvainéval is, a kit időközben szabadlábra helyeztek, minthogy a rá rótt büntetést a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vették.

Árvainé ügyvédje Kardos Samu dr. útján hamis vádaskodás miatt feljelentést tett Zsarnai ellen, a kit a lefolytatott vizsgálat után a törvényszék vádtanácsa vád alá helyezett.

Zsarnai szenzációs vallomása.

Zsarnait a hamis vádaskodás büntetéseért tegnap állították elé, a melyen Tóby bíró elnökölt.

A főtárgyalás megnyitása után, mikor az elnök kihallgatta, szenzációs vallomást tett. Újból megerősítette a vádakát, a melyekkel a vizsgálat és a főtárgyalás során illette Arvainét.

Dr. Schwarcz József ügyvédjelölt, a ki Arvainé ügyvédje képviselőjében jelent meg, azt indítványozta, hogy tanukép hallgassák ki Galánffy János dr. volt királyi ügyészt, aki előtt Zsarnai annak idején visszavonta a vádakát.

Az indítványnak helyt adott a törvényszék.

A volt ügyész vallomása érdekes részleteket tartalmazott.

Elmondotta, hogy a főtárgyalás után kérte Zsarnait, hogy ne vezesse

felte a bíróságot, mondja meg a tiszta igazságot. Zsarnai azonban megmaradt álhatalosan vallomása mellett.

Az előre megfontolt gyilkosság illetőleg felbujtás büntetével vádolta önmagát és Arvainét.

A vádat visszavóó vallomást mikor tette? — kérdezte az elnök.

— A főtárgyalást követő napon. Ezzel a kihallgatás véget ért.

• Az ítélet

A törvényszék Dési ügyész vádbeszéde után vissza vonult. Majd meghozta ítéletét, a mely szerint Zsarnait a hamis vádaskodás büntetése alól felmenti. Ezt avval indokolta, hogy Zsarnai vallomása zavaros, némelykor ingadozó.

Az új vizsgálat.

Természetesen Zsarnai szenzációs vallomása egy új vizsgálatot illetőleg nyomozást fog előidézni. Ezt maga Arvainé is kéri fogja, aki ártatlanságát tudatában akarja, hogy ezen vizsgálat alól teljesen ártatlanul kerüljön ki.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefont sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. Ajánlatok: Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— **Istentiszteletek.** A ref. templomokban ma vasárnap az istentiszteletek sorrendje a következő: A Nagytemplomban predikálni fog Jánosi Zoltán lelkész. A kistemplomban Szabó Zoltán s. lelkész, a Kószth utcai templomban Szele György lelkész, a Csapó kertben Kovács János népisk. felügyelő és a Homokkertben Bán István főisk. szék. elnök.

Az égost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materay Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **Ülés a városházán.** A gazdasági bizottság ma, vasárnap délelőtt Király Gyula tanácsnok hivatalos helyiségében ülést fog tartani, amelyen a város néhány gazdasági ügyében fognak határozni.

— **Szabadságon** Vecsey Imre főjegyző 6 heti szabadságra megy augusztus hó 1-én. Varga Elemér polgármesteri titkár tegnap kezdte mag szabadságát.

— **A Debreczeni Dalegylet utja.** A Debreczeni Dalegylet, melynek hírneve a külföld előtt is már régóta ismeretes, szeptember első felében kirándulást rendez a bihari hegyektől övezett csudaszép Révi barlanghoz. Utközben Nagyváron, a városi színházban a tüdő betegek szanatóriuma javára hangversenyt tart, melynek fényes műsora Nagyvárad magas színvonalon álló műértő közönségét a legteljesebb mértékben fogja kielégíteni. A dalegylet énekszámain kívül ugy

Debreczen mint Nagyvárad legelső művészetei működnek közre ezen körülmény okozta azt az érdeklődést, mely a dalegylet e hangversenye iránt mindkét városban oly lázas módon nyilatkozott meg. Az előkészületeket Nagyváradon már megtették, s abban a város társadalmának legkimagasabb egyénei vesznek részt, hogy a Debreczeni Dalegyletet, az öt megálló fogadtatásban részesítsék. Itt említjük meg, hogy e kirándulásban a Debreczeni Dalegylet pártoló tagjai is részt vehetnek. Jelentkezéseket elfogad Kovács László, a Debreczeni Hitelbank r. társaságánál.

— **A tanyai iskolák.** Az ez év szeptember havában megnyíló tanyai iskolák építése szépen halad előre, úgy hogy a jövő hó végére már át is adhatók rendeltetésüknek. A két tantermes iskola mellett két tanítói az egy tantermes iskolánál pedig egy tanítói lakás lesz. Ezenfelül természetesen a szükséges melléképületek is felépülnek.

— **Szaporodik a sáska.** A Hortobágyon végzett sáskairtas mint ismeretes nem járt eredménnyel. A máta mögött és az ökor földön a sáskák petét raktak már, a mi jövőre lesz kárára a legelőnek. A gépek ugyan a sáska mintegy 80 százalékát kiirtották, de azért a mi megmaradt elegendő az újabb veszedelemre. Igén nagy hasznára lesznek azonban a Hortobágyon az Afrikából letelepedett rózsaszínű seregélyek, amelyek az idén óriási tömegekben lepték el a pusztát s nagy arányokban pusztítják a kártékony sáskákat. A szakértők azt hiszik, hogy ezek a hasznos madarak a petéket már most is megjemmisítik, úgy hogy a jövő évi sáskairtas könnyebb lesz.

— **A debreczeni dalegylet eredménye.** Néhai Kövesdy János alapítványából évenként zenepályázatot iratott ki a kollégium. E pályázaton 3 díj van kitűzve, az első 150 koronás, egy második 100 k. és egy harmadik 50 koronás. A versenyben legjobb zeneszerzőink is vesznek részt, de sokszor egész új nevek is feltűnnek azon. E pályázatra minden évben egy egész bokréta való szép dal gyűjössen, az idén is több mint 20 mű érkezett be. Ezek közül az első díjat Horváth Félián ny. képezdei tanár nyerte el Kőbányáról; a másodikat Zöld Károly székesfővárosi tanító, a harmadikat Varga József nagykovácsi ref. képezdei tanár, tehát mindegyik esetben tanító és tanár. Varga József a múlt évben is szerepelt a nyertesek között.

— **A villamos telep építése.** A debreczeni villam művek építési részével ma elkészültek. Az összes közelepitmények, falak munkálatai befeje-

MIT-IGYUNK?

Igyünk mohai
Igyünk mohai
Igyünk mohai
Igyünk mohai

hogy egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénasavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert. — A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénasavas ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó saványvíz; dús szénadtartalmanál fogva nemcsak biztos óvószert jelent, hanem a benne foglalt gyógyosoknál fogva kitűnő szert a legkülönbözőbb ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, a kik közönséges izóviz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénasavval telített viznél, sőt a szódavízénél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor, bél és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebet gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Főraktár Csanak József úrnál Debreczenben.

Kedvelt borviz!

zödték s így már a műszaki rész dolgaihoz fognak hozzá kezdeni. Eberle Raymund gépészmérnök erre nézve megtette az intézkedéseket. Az építkezés gyorsasága annál nagyobb örömet kelt, mert így lehetséges, hogy a szerződés jóváhagyása körül felmerült idővesztesség dacára is készen lesznek a munkálatokkal a rendes időre. Itt említjük meg, hogy két villamos cég szerelő telepet akar felállítani Debreczenben s e célra a várostól telket kérnek. A kérelemmel a jog és pénzügyi bizottság legközelebbi ülésén foglalkozni.

— **A Petőfi dalkör ünnepi estélye.** A Petőfi dalkör augusztus 2-án este 8 órakor ünnepi estélyt rendez a következő műsorral. 1. Nyitány. Magyar Testvérek és zenekarától. 2. Elnöki megnyitó. 3. Honvédek csatadala. Huber Károlytól. Előadja a Petőfi dalkör. 4. Petőfi lelke a honvédsir fölött. Irta Könyves Tóth Kálmán. Szavalja Balla Bertalan III. é. joghallgató. 5. Népdalegyveleg. Ziegler Bélától. Eneklí a Petőfi dalkör. 6. Rákóczi induló. A Magyarok zenekisérete mellett előadja a Petőfi dalkör. A hangversenyt tánemulatság követi.

— **Egy nagyváradi leány kalandja Debreczenben.** Különös kalandja volt egy nagyváradi leánynak az elmúlt kedden Debreczenben. Az esetről ezideig a rendőrség sem nyert információt, és pedig úgy látszik azért, mert a leány egyáltalában nem tett feljelentést. Kedden este 9 óra után Bujdosó János debreczeni gazdálkodó kocsin jött el egy társával a sintértelepi kettőshegy mellett. Egyszerre revolver lövés majd rémes kiáltozás ütötte meg fülét.

— Jaj, segítség, megölnek, hangzott a rémes kiáltás az éjszakában.

Pár pillanat múlva egy feltűnően csinos 17—18 éves fiatal leány állott a kocsi előtt, s kétségbeesve kérte, hogy vegyék arra fel. Bujdosó felültette a leányt a kocsira, aki aztán egész rémjesét mondott el.

Hétfőn megismerkedett Nagyváradon, ahol ő mint szobaleány szolgált egy fiatal emberrel. A fiatal ember rábeszélte, hogy hagyja ott helyét, aztán menjen el vele Debreczenbe.

A leány ráállott a dologra, s mert megbizott a fiuban, 30 koronát kitevő pénzét is átadta neki. Gyalog indultak el Nagyváradra, és sötét este érkeztek meg Debreczenbe. A mikor a város határába értek, a leány azt akarta, hogy aludjanak a szabad ég alatt.

— De hiszen van pénzünk, mondotta a leány, menjünk be a városba.

Mikor a fiatal ember ismételt kérésének sem akart engedelmessé válni, az előrántotta revolverét és kétszer ráelőtt, de egyik golyó sem talált.

A halálra rémült leányt Bujdosó utitársa vitte haza lakására, ahol fele-

sége szállást adott neki. A leány reggel elment és pedig azzal, hogy a rendőrségre megy jelentést tenni. A rendőrségen azonban nem volt, s azóta Bujdosóék sem látták. A rejtélye szerint egyelőre rejtély marad.

— **Menyasszonyok és vőlegények.** Az anyakönyvi hivatalban a múlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be: Tóber Pál r. kath. vaggongyári munkás Katka Máriával g. kath. Burg Sámuel izr. utazó Felder Lézával izr., Veres Imre ev. ref. kefégyári munkás Nagy Rózával ev. ref., Laacsny István róm. kath. szikviz elárúsító Takács Rózával, Szabó László ev. ref. hivatalnok Molnár Veronkával r. kath., Mártonfy István ev. ref. hentes László Juliánnával ev. ref., Oldal György róm. kath. géplakatos Boros Juliánnával ev. ref.

— **Sok a honvédtiszt.** A magyar tisztképző iskolák annyi tisztet nevelnek a honvédségnek, hogy most már alig képesek valamennyit elhelyezni s az élet-szükséglethez mérten előléptetni. — Az első években minden iskola első évfolyamára száz növendéket vettek föl, a múlt évben már hetvenre redukálták e számot s az idén csak ötvenet vesznek föl. — Mindenféle megszorításokkal élnek s csak a legjobb bizonyítványokkal bíró tanulókat bocsájtják felvételi vizsgára. A szülők erről a megszorításról és számbeli apasztásról eddig semmit se tudtak s innét van, hogy a pályázati kérvények egész özőne zudul az iskola parancsnokságához s az alapítványok adományozóihoz. Legalább százötven pályázati kérvényt nyújtanak be évenként s csak ötvenet vesznek fel. Igen helyes dolog lenne, ha a város erről a közönséget értesítené s egyuttal arról is, hogy csak kifogástalan testi fellettséggel s jó iskolai bizonyítvánnyal bíró fiukkal pályázzanak.

— **Sikkasztó tanító.** Beszenszky Emil kenyérkereskedő megbizta tanoncát, hogy 50 koronát adjon át egy üzletfelőnek. Az más azonban, ahelyett, hogy gazdája parancsát teljesítette volna a pénzzel elugrott. A rendőrség körözi.

— **Letartóztatott jegyző.** Keszthelyről írják. Fiala Imre zalavári községi jegyzőt ma a csendőrök letartóztatták és a nagykanizsai királyi törvényszék fogházába szállították. Az előjáróság már régebbi idő óta tapasztalta, hogy Fiala a községi pénztáros tudta nélkül adópénzeket vett fel és azokat saját céljaira fordította. — Az előjáróság feljelentésére a keszthelyi főszolgabíró a jegyzőnél hivatalos vizsgálatot tartott, mely alkalmal több szabálytalanságot konstatáltak, így a többek között azt is, hogy Fiala a főszolgabíró aláírását is hamisította és ilyen hamisított okmány alapján pénzt vett fel. Fiala családja iránt nagy részét nyilvánul megveszerte. Apja magasabb rangú megyei tisztviselő, aki fia adósságait már többször kifizette.

— **Szódavizes üvegek háboruja.** Debreczenben több szikvizgyár működik s ezek üvegeit a keresztesek, vendéglősök a legnagyobb vigyázat mellett is összeeseréltetik. Az összeeserélt üvegek aztán lassanként a rendőrséghez kerülnek, s elkülönítésük itt történik meg. A szikvizgyárosok az összeeserélt üvegeket tegnap vették át a bünygyi osztályon.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt héten az állami anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttek a következő párok: Szikszay János—Bak Máriával, Stubucz János—Sole Amáliával, Tüdös János—Laspach Annával, Orosz Márton—Frenyó Vilimával, dr. Horvay Róbert—Kovács Irénnel, Kerékgyártó István—Balózs Karolinával, Ujvárosi Sándor—Bauer Máriával, Rác Imre—Takács Petionellával, Boros Sándor—Besenyei Eszterrel, dr. Tervey Tamás—Miklóssy Margittal.

— **Rossz dinnye.** A dinnye szezon még csak a napokban vette kezdetét s már is sok a panasz a dinye ellen. Krammer Emil vendéglős tegnap egyik kereskedésben vásárolt egy dinnyét, amely romlott volt. A rossz dinnyét felvitte a rendőrséghez s annak forgalomba hozója ellen megtette a feljelentést. A vizsgálat megindult.

— **Akik iskolai tanulókat ellátásra elfogadni ohajtanak,** sziveskedjenék pontos címüket és feltételeiket a kereskedelmi tanintézet igazgatóságánál augusztus 5-ig bejelenteni.

— **Kereskedő ifjak mulatsága.**

A debreczeni kereskedő ifjak dalköre augusztus 4-ikén mulatságot rendez a nagyerdei vígadóban a következő műsorral. 1. Népdalegyveleg, (Nyisd ki rózsám...) Zimay Lászlótól, előadja a dalkör. 2. A Bakfis. Monológ Jassicusól, előadja Vass Jolán urleány. 3. Hegedű solo, előadja Gabányi Lajos ur. 4. Műdal. (Rég veri már a magyart a teremtő). Lányi Ernőtől, előadja a dalkör. 5. A sors keze, vigszovalat Teresi nénitől és Simon Judit, komoly szovalat Kiss Józseftől, előadja Höflinger Teréz urleány a m. kir. színművészeti akadémia 3 éves növendéke. 6. Az exszinész nővándék. Tragikomikus magánjelenet. Előadja Czobor (Brischa) Gyula ur, az országos m. kir. színművészeti akadémia növendéke. 7. Ifjú álmok. (Népdalok) Kovács Lászlótól, férfi karra átirta Fenzl Rudolf, előadja a dalkör.

— **A szerb tövis irtása.** A mezőgazdaságáról intézendő törvény értelmében a szerb tövis irtása kötelező. Miután a földmivelésügyi miniszter szakközgeinek és a gazdasági egyesületeknek jelentéseiből arról győződött meg, hogy ennek a kártékony növénynek az irtása kellen fogantatosítva nincs, utasította a törvényhatóságokat, hogy az irtás iránt a szigorú intézkedéseket sürgősen tegyék meg.

— **Dr. Hajnal Dezső** fogorvos, ki hosszabb ideig betegsége miatt távol volt a várostól ma hazaérkezett és fogorvosi működését e hó 29-én ismét megkezdi.

— **A Magyar király** kávéházba ma utoljára hangversenyezik a híres budapesti 8 tagból álló, női zenekar Belépti díj nincs. Kezdeté este 9 órakor, Erős Jakab kávé.

— **Utolsó három nap,** mivel Szerdán ki kell költözni a bolthelyiségből, Blousok, Lüsztler köpenyek, felöltők a mi még raktáron van potom áron el lesz adva Darvas Ede volt helyiségében. — Berendezés eladó. Gázlúszterek, kirakat lámpák igen olcsón kapható.

— **Szalmaözegeknek** csak úgy kellemes a nyár ha vacsorázni a Dróher nyári kerthelyiségébe jár.

— **Kutya szájkosarak, nyakszijjak, korbácsok, vezető szijjak és ostor nyelek** Mentze áruházában Kossuth-utca 4.

Legszebb, legtartósabb Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a Festék- király kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni

— **Női kereskedelmi tanfolyam Debreczenben.** A debreczeni felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyamra a beiratások augusztus 10-ig történnek. Felvehetőek olyan növendékek, akik a polgári leányiskola negyedik osztályát elvégezték, vagy akik megfelelő előképzettségüket szabályszerű felvételi vizsgálaton igazolják. A tanfolyam tartama egy év. Tándíj egész évre 100 korona, felvételi díj 6 korona. A tanév szeptember hó 1-én kezdődik. Felvilágosítással szívesen szolgál a debreczeni felső kereskedelmi iskola igazgató-sága.

— **Női és férfi Panamákban** speciálisa a Nyakkendő király Debreczen, főposta mellett.

— **Olcso és szép legyezők Menténél Kossuth-u. 4. sz.**

A „Hajdumegyei népbank” Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat s befoglaltatik.

— **Ki akar szép lenni?** Erre a kérdésre bizonyára igennel fognak felelni összes nő olvasóink. Igen ám, de a szép isteni adományában nem részesülhetett mindenki s így azon kell igyekezni, hogy az arczbőrt szépségszépítsük s a szépséghibákat eltüntessük. Ilyen biztos szer azonban nagyon kevés van, de ezek közt az első helyet bizonyára Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész „Fáy”-féle arczkremje foglalja el, mely pár nap alatt meglepően eltünteti szeplőt, májfoltot, pörsest, pattanást és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket s még koros egyéneknek is úde arczszint kölcsönöz. 1 tégely 1 korona, hozzávaló Fáy-szappan szintén 1 korona.

A rablógyilkos cigányok.

Ujabb letartóztatások.

Bonyolódik az ügy.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 27.

Jó ideig elfog még tartani a nyomozás, a mely tiszta valóságot van hivatva kideríteni a dánosi rablógyilkosság ügyében. Az összefogdosott cigány karavánok annyira összegabalyították az egész dolgot, hogy ugyancsak ügyes zseninek kell annak lennie, aki kibogozza a kóbor népség összefüggéstelen vallomását. A mit ma vallanak a cigányok, holnap visszavonják s csendőri brutalitásnak tulajdonítják, hogy a bünt magukra vállalták, nem is vehettek benne részt.

Tudósítónk tegnap kint járt Hadházon és értesüléseiről a következőket írja:

Hogy jöttek a cigányok Debreczenbe?

Biztos megállapítást nyert, hogy a Debreczenbe került cigányok az országutakon és pedig szekereken jöttek Hadháza. Erre vall az körülmény, hogy Kaba és Nádudvar közti tanyák egyikén, a debreczei Forrai Ernő melletti birtokról két pejlovat elloptak, hátra hagytak két döglött gebét.

Kétségtelenül megállapította a csend-

őrség, hogy a gebék a tul gyors hajtás következtében pusztultak el és ezen állatok helyett lopták a cigányok a két másik lovat, a mellyel Hadháza me- nekültek.

Egy fontos vallomás.

Bai István a Debreczenhez alig pár kilométernyire fekvő józsa állomás öre, tegnap a csendőrség előtt azt vallotta, hogy hétfőn délután egy cigány legény egy ezüst tula órát és egy gyűrűt kínált megvételre ő azonban nem volt erre hajlandó.

Vallomása után kijelentette, hogy a cigányt felismeri

A csendőrséget ez a vallomás arra indította, hogy Bai Istvánt felviszi Budapestre, ahol szembesítik Kolompár Józseffel.

Ha felismeri, úgy kétségtelen, hogy a dánosi mézárás egyik tettesével van dolguk a csendőröknek.

Cigányok elfogatása.

Mindenfelől érkezik hír cigányok elfogatásáról. Így fogtak el néhány kóbor cigányt a kállói erdőben, akikre azt sütötték ki, hogy büntársai az elfogott Kolompár Józsefnek. Ezek azonban igazolták alibiüket és igy még ma szabadon bocsájtják őket.

Fogarassy őrsvezető a tegnap esti gyorsvonattal haza érkezett és tovább fog nyomozni a büntársak után.

A folyó titka.

Négy év mulva felfedezett gyilkosság.

Megölte az apját

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 27.

Makóról táviratozzák, hogy a szomszédos Nagylak mezővárost szenzációs események tartják izgatottságban. Négy évvel ezelőtt történt, hogy Pócorán György dúsgazdag nagylaki parasztot a Maros folyóban holtan találták. Annak idején megvizsgálták a holttestet, de semmi gyanusát nem találtak rajta. Már akkoriban suttogni kezdtek, hogy Pócoránt Sándor nevű fia ölte meg. Bizonyítani azonban nem lehetett, de a csendőrség titokban nyomozott.

Kiderült most, hogy egy elbocsájtott béres egy szomszédos községben hirtelen meggazdagodott. E nyomon indult el a csendőrség s a volt bérest elfogta.

Ez bevallotta, hogy az öreg Pócoránt Sándor nevű fiával együtt a fojtotta meg s beledobta a Marosba. A holttest egy fagyókérben megakadt s a vásárosok másnap kifogták.

A gyilkos fiut is letartóztatták. Beismerte a gyilkosságot s azt vallotta, hogy tettét azért követte el, mert az öreg Pócorán a vagyonát nem egyenlő részben akarta

reá és testvéreire testálni. A gyilkosra csak 40 ezer forint értékű földet, öccsére pedig még egyszer annyit hagyott volna.

TAVIRATOK.

A kiegyezés.

Budapest, július 27. Beck báró ma délután Ischlbe utazott a királyhoz, a kinek budapesti tárgyalásairól jelentést tett. A kiegyezésről ujabban azt jelentik, hogy a cukor konvencióra nézve nincs végleges megállapodás, a mennyiben azt 5 évre hosszabbították meg ugyan, de Anglia és Oroszország nem járult e tervhez. Így tehát amennyiben a cukor konvenció körül a hozzájárulás meg nem történik, az eddigi megállapodás 1910 szeptemberében felmondható. Mindez azonban a brüsszeli tanácskozások eredményétől függ.

Kossuth Lajos Tódor Magyarországon.

Budapest, július 27. Kossuth Lajos Tódor kedden Milanóból Budapestre érkezik, a honnét folytatja útját Herkulesfürdőre. Itt Kossuth Ferenczet keresi fel.

A hágai békekonferencia.

Budapest, július 27. Hágából jelentik, hogy a békekonferencián a belga delegatusok indítványára kimondották, hogy a nagyhatalmak 5 évig léghajókra semmitféle lövedékkel nem fognak lönl.

Ujabb amerikai párbaj.

Budapest, július 27. Teodorovics István gyógyszerész öngyilkosságot követett el. A rendőrség megállapította, hogy Teodorovics amerikai párbajnak áldozata. Egy férjes nővel volt viszonya, melyet a férj megtudott. Ebből kifolyólag vívták az amerikai párbajt s a fekete golyót Teodorovics húzta.

18 elmebeteg.

Budapest, július 27. A lipótmezei tébolyda lakói száma 18-al szaporodott. Az ország különböző helyeiről szállították fel az élő halottakat a tébolydába.

Uralkodók találkozása.

Berlin, jul. 27. Bizonyos forrásból jelentik, hogy Vilmos császár és Miklós cár Dancigban fognak találkozni.

Elfogott cigánykaraván.

Esztergom, július 27. A rendőrség egy több tagból álló cigánykaravánt fogott el a város határában. A

A világ legjobb arató gépei

az eredeti amerikai Johnston-gépek, marokrakó, kéveköltő, arató gépek, fűkaszálók, széna gyűjtők kizárólagos gyári raktár **Ráhrer Sándornál Debreczen, Piac utca 26. sz. (nagytőzsde udvar. Aratókép kezelő kurzus ingyen. — Tartalékrészekből nagy készlet.**

banda feje Oláh István, aki fivérével Ferenczel nemrégiben egy pásztort ölt meg. A cigányoknál rengeteg rablott holmit találtak. De most már elkerülhetetlen „véres nadrág“-ot is megtalálták a cigányok kocsján. A nadrág állítólag a dános gyilkosságból való.

Román színészből magyar honpolgár.

Budapest, július 27. Az aradi Tribuna írja, hogy Fogarason egy Bolsa nevű román színész akart előadásokat rendezni. A hatóságok nem engedték meg, mert Bolsa román ember. Bolsa ekkor házasságra lépett egy magyar színésznővel, s letette a honpolgári esküt s így mint magyar színész tartott előadást.

A cár élete ellen.

Berlin, július 27. Pétervárról a cár környezetéből jelentik: Az utóbbi napokban Péterhofban több forradalmárt elfogtak, akiknél bombákat találtak. A krasnojarszéli táborban nagy az elégedetlenség amiatt, hogy a rendőrség levelüket felbontja. — A szemenov testőr ezrednek két tisztjét az ottani rendőrség letartóztatta. — A Prévbasensky ezredben is nagy az elégedetlenség. Péterhoffban a part menten megerősítették az őrséget. A cár néhány nap óta nagyon levertnek látszik, de sorsát közömbösséggel és türelemmel viseli. A palotában minden nap megfordulnak csodatevő zárándokok, kik mutatóványaikkal a cárt szóraztatják.

Elfogott kasszafuró.

Szatmár, július 27. A stanislaui rendőrség arról értesítette a szatmárnémeti ügyészséget, hogy ott Wolf Trief szatmár németi betörőt letartóztattak. Wolf Trief 2 évvel ezelőtt részt vett a nagykarolyi adóhivatal kirablásában, de sikerült külföldre menekülni. — A stanislaui rendőrség értesítése szerint Wolfnál több ezer korona készpénzt és értékpapírt találtak. Az értékpapír számai a nagykarolyi adóhivatal pénztárából rablott papírok számaival megegyeznek. Az ügyészség táviratilag értesítette az esetről a belügyminisztériumot és kérte, hogy Wolfnak hazaszállítása iránt intézkedjenek.

Borzalmas gyilkosság.

A merénylő kocsis

Anyja és leánya ellen.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 27

Székesfejérvár mellett egy egy puszta rettenetes vérengzést vitt véghez egy kocsi. A kelemenhalmi tanyán Molnár István nevű legény nem tudni mi szándékkal behatolt Grensberger

Kálmán nevű 13 éves leánya szobájába.

A legény a kis leányt késével kegyetlenül össze szurkálta. A leány visítására anyja, a ki a másik szobában aludt felugrott ágyából és segítségére sietett.

A kegyetlen ember ekkor elhültlen úgy hasla szurta Gresbergnét a ki áldott állapotban volt, hogy ijedségben egy egészséges fiugyermeket szült.

A rettenetes vérengzés hőse Molnár ezután a háznak egy félreeső helyen szíven szurta magát és meghalt.

A megsebesített fiatal leány reggelre szintén elhalt. Az anya haldoklik, míg az ujszülöttnék semmi baja nincs. A csendőrség a vizsgálatot folytatta a rejtélyes ügyben.

A leányszöktető suinész.

Eltűnt hagyaték.

Expresz tudósítás.

Budapest, július 27.

Nemrégiben a lapok sokat irtak arról a megsöktetésről, a melynek két fő szereplője Salgó Béla színész és Schneider Margitka voltak.

A dolgnak regényes előzménye a következő:

Egy vándorszinész trupp tagja volt Salgó Béla, aki társulatával régebben Cserevenkára vetődött. Itt egy gazdag és csinos asszony élt, dr. Schneider Kornél orvos özvegye kis lányával.

A fiatal színész megszerette az asszonyt; az asszony is viszonzta a színész szerelmét és amikor a színtársulat tavonult, Salgó ott maradt Schneidernével, akivel elhatározta, hogy egy pár lesznek.

A szándék azonban meghusult azon, hogy jó Salgó Béla uramnak itt Peste élve hites felesége volna. De a szerelmese nem mondtak le arról, hogy egymáséi legyenek és az asszony, akinek jókora vagyona volt, mindent pénzzé tett és áthajózott leányával és szeretőjével Amerikába.

Itt nyitottak maguknak egy ugynevezett „boaring house“-t, egy penziót, amely igen jól jövedelmezett.

Tavaly éppen ez időtájt az asszony megbetegedett és egy operáció következtében Amerikában meghalt.

A holttestet Salgó krematoriumba elégette, a hamvakat pedig egy dobozban magához vette.

A hagyaték a hatóságok által való fölvételekor Salgó Béla esküvel jelentette ki, hogy férje volt az elhunyt asszonyok.

A hagyatékot pénzzé téve, Salgó Béla a kis leánnyal Magyarországra jött, ahol azonban dr. Lanekor ügyész, a ki a baresi árvaszék részéről a kis Schneider leány kirendelt gyámja, úgy intézkedett, hogy a Knežits utcai Szt. Margit-zárdába, majd az angol kisaszonyokhoz került.

A gyám azonban rájött, hogy Amerikában a hatóságokat Salgó hamis esküjével félrevezette. Ezt tudomására adta az amerikai hatóságoknak, kik átirtatlag kérték Salgó letartóztatását. Ez ma reggel megtörtént. Wagner detektív kinyomozta, hogy Salgó Maros Ludason van, ahol László név alatt élt.

Az amerikai konzulátus megkere-

sésére Salgót még a napok folyamán át-olgáltatják Amerikának.

Közgazdaság.

Terményfőzde.

Szász E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1907. július 27.

Készáru 10 ocsóbb, határidők lanyhák.	
1907. októberi buza	11.06.—07
1908. áprilisi buza	8.70. 72
1907. októberi zab	6.87.—88
1908. májusi zab	6.40—41
1907. júliusi	6.34.—35
1907. augus t si	6.42.—43
1908. augusztusi repozs	—

Legjobb üdítő ital

MATTONI/FÉLE
GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ

Iszogatás
A dugó elmozdítása

Iszogatás, szén-savanyú, könnyen emészthető, az egész szervezetet feltölti

Dr. Hajnal Dezső
fogorvos
rendelését f. hó 29-én,
azaz hétfőn >>><<
ismét megkezd.

Mindennemű nyári ruhák
TISZTÍTÁSÁT
szépen jutányos árak mellett eszközli
Koncz József

gőzerőre berendezett kelme-festő és vegyszeti ruhatisztító intézete
DEBRECZEN,
Vár u. 3. szám, (zenede épület) és Batthyány-u. 2. sz.

Goddam!

Végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszem-szer.

Cook & Johnson's

amerikai szabadalmazott

tyukszem-gyűrűi

1 darab 20 fillér, 6 db 1 K. postán 20 fillér portó.
Kapható a birodalom minden gyógyszer-tárában, valamint orvos-szer-drogériákban stb.

Hajnali bodega

(Bableves csárda.)

» Törvényszék mellett. «

Korhelyeves (jó kolbászosan.)

Savanyu tüdő

Kitűnő magyar konyha.

Egész éjjel nyitva!

Simon Mihályuj deszka és épületfa kereskedésében
Debreczen,

Postakert, Falk kefégyár tőzsomszédságában.

Kitűnő minőségű lugosi,
hornyolt vízhatlan**fedő cserepek**

mérsékelt árban kaphatók.

3 régi szó... 3 új szó...

Altvater

Gessler

Jägerndorf

Altvater

Gessler

Budapest

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének használatát mellett üvege 70 fil., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fil.) Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/L, Sommergasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban és drogonériában — Csak a Bartilla fogviz" kérendő Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök üvegei 5 kor. 20 filléért Kapható Debreczen: Mihalovits Jenő gyógyszerár a „Kigyó"-hoz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,

vászon, kész fehérnemű,
Angol ruhavászon, batist-,
kreton-, zephyr. Mosó szé-
kely férfi ruha szövet. «

Óriási szőnyeg raktár!!

ved-jegy
Dr. G. Schmidt
főorvos és tisztiorvos féle

Fülolaj

csak a
ved-jegyvel
elidőltre való
gyorsan és elaposan
gyógyul időszerűs

süketseget,
fülfájást,
fülzugást,
és nagyothallást
még leülése közben is,
Egyedül kapható Isteni 2/1

Dr. Rothschnek V. Emi utóda
gyógyszertára Debreczenben.

Eladó ház,

a Széchenyi kertben, amely csaknem ezer négyszögöl területen fekszik, ebből 300 négyszögöl az udvar, mely fiatal parkfakkal és rózsákkal van beültetve, ehez jön aztán külön felkerített baromfiudvar, különálló galambpad és 700 négyszögöl konyhakert, a melyen régi termő gyümölcsfák — tuynomóan körték — és 4 éves csemege gyümölcsfák vannak telepítve, az egész kert terület az öszön 80 cm. mélyen let fölforgatva.

Ez óriási telken van épület is, mely kisebbszertű szerényebb épület ugyan, de magában foglal előszobát, fürdőszobát, hálósobát, vizitsobát, konyhát, ebédlőt, spájzt, kamrát és van egy nyári konyha, nyári ebédlővel, fá kamara és igen jóvízű szivattyus kut. Torna felszerelés (hinták és nyújtó.) Szabad és pormentes levegő. Az előszoba, fürdőszoba, téli konyha és folyosó valamint a kamrák betonírozva vannak. Telefon bevezetve. Eladási ára 3600 frt., mely összegből az nban egy fillér sem engedte ik. Bővebb felvilágosítást nyújt a Nagy Lajos irodája Csapó utca 13. szám.

A Péterfia-u. házigazdák**figyelmébe.**

Melyik házi gazda volna hajlandó egy utcai szobát a Honvéd laktanya közelében

üzletté átalakítani.

Czim a kiadóhivatalba.

ZALAI MÁRK

tanár

(Városi bérpalota, 2. szám. III. kapu, 2. emelet.)

3 havi könyviteli szaktanfolyama

gyönyörű irással, levelezéssel, szám-
tannal, váltóismével augusztus 3 án
ismét megnyílik.

Tandij 50 korona. Beiratás naponta 10—12.

Poschinger Fülöp fegyvergyára

Ferlak (Karintia.)

kiüntetve sok érdemérel és az arany érdemke-
resztel a koronával, ajánlja kitűnő gyártmányait, jól
belövött, a cs. és k. próba hiv. lövő intézetében
kipróbált fegyvereit mérsékelt árak mellett. Szolid
munkáért és jó lövésért jótállás vállalattik. — Árlap
ingyen.

Mindon utánzat és utánnyomás büntetendő.

Allein echter Balsam

aus der Schutzenschlucht-Appothek

in Prag

A. Thierry in Prag

bei Reiksch-Sauerbrunn.

Egyedül valódi a**Thierry balzsama**

csak a zold apáca védjeggyel
Törvényileg védve. Régi hírd után-
érhetetlen emésztési zavarok gyomor-
görcsök, kolika, katarrihus, mellbajok,
influenza, különösen kezdő tuberku-
losis stb. ellen. Ára: 12 kis vagy 4
kettős vagy 1 különleges üve, azab.
zárral K 5. —

Thierry contifolia kenőcs

Non plus ultrá-nak elősmorve még
oly régi sokak gyuladások, sérülések,
mindennemű dagasztok ellen meg-
akadályozza a vérmegzést, legtöb-
nyire az operációkat feleslegessé te-
sz. Ára: 2 légey K 3.60 bérmentesen,
csakis készpénzért utánvételrel küld

THIERRY A. gyógyszer. PRAGRA.

Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár Budapest: Török József és Dr. Egger Leo

és J. Lugosy; Vértés L.

Figyelmeztetés az egyedül valódi, törvényileg védett bal-
zsamom vétele, rendelése vagy viszonteladása ellen. A büntető
törvény 23. és 25 §-s. mindenképpen a ki nem az én gyógytáramból
származó, tehát mást, mint az én valódi zold apácavédjeggyel
ellátott Thierry balzsamot rendel, veszi. Különösen viszont
eladja a büntetendő esetelmény vádjával üldözötték és ki van
tőve 400 kor. pénz vagy 1 évig tartható fogház büntetésnek.
Épen így büntetők erőszakosan árusított szerkeknek az eladása,
melvük a közönség meglévesztésére vannak irányozva, ugyanazzal
a mértékke Főraktár Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil utóda
Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárban.

Elsőrangú özég, de
tailisták látogatására keres**bevált eladót**

magas fizetés és költségek
mellett. **Utazó, fiók vezető**
vagy **elárusító**, ki mindkét
hazai nyelven beszél, felmon-
datlan állásban van, de állását
változtatná, hogy többet ke-
ressen, előnyben rész. sül. Le-
hetőleg kimerítő írásbeli aján-
latok keresztényektől, esetleg
arcképpel „K 2105.” jel.
alatt Haassenstein és Vog-
ler Wien, I. kérelnek. Szi-
goru titoktartás biztosítottik.

223/1907. vrs.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szabad királyi város
törvényhatóságánál egy rendőrfőkapi-
tánysági igaztói állás jött üresedésbe,
mely állás Debreczen sz. kir. városnak
az alábbi határidő lejártá után tar-
tandó legközelebbi bizottsági rendes
közgyűlésén választás útján fog be-
tölteni.

Ezen állás évi 1500 korona fize-
tés és 300 korona lakbérből álló java-
dalmazással van egybekötve.

Felhivom mindazokat, a kik ezen
állást elnyerni óhajtják s a törvényben
előirt minősítést kimutatni képesek,
hogy okmányaikkal felszerelt pályázati
kérvényeiket hozzám mint a kijelölő
választmány elnökéhez **folyó évi**
augusztus hó 21. napjának dél-
után 5 órájáig annyival inkább
benyujtsák, mert a későbbben érkező
pályázati kérvények figyelembe vétetni
nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán
esetleg üresedésbe jövő állásokra is
pályázat nyittatik.

Debreczen, 1907. július hó 17.

Weszprémy Zoltán

főispán.

Elő Debreczeni aranyozó-, ezüztöző és fémciszoló-intézet. Nikkelező és galvanizáló telep.

Mindennemű csillárok átalakítása és felújítása, villanyvilágítási és motor berendezési vállalat

a Piacz-utca 43. sz. alatt megnyillik a napokban.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége (Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinék díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dúsz választéka.

Körtvélyesi Gyula

ajánlja a legjobb munká-
erőkkel berendezett

czipész műhelyét

Füvészkert-utca 6. sz.

Bankegyesület

részvénytársaság.

A „Bankegyesület Részvénytársaság” működését Piacz-utca 72. szám alatti üzlet-helyiségekben f. é. márczius hó 1-én kezdte meg és foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Alaptőke 800.000 kor.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyilvántartásokat stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra,

Előlegel ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Efogad betéteket könyvekre, folyó (ehék) számlára és pénztárjegyekre.

Minden egyéb bankügylet kötésére vállalkozik.

Debreczen, 1907. márczius hó 1-én.

Az igazgatóság.

Használt butorokat

ad, vesz, javit és ujakra becsere'

KÓNYA JÓZSEF

asztalos, Pacsirta-utca 8. szám.

Világhírű ásványvizek a

VICHY

forrásokból

Legelső orvosi tekintélyektől ajánlva.

A francia állam tulajdona.

Célestins : Vese- és hólyagbajoknál. Kősz-

Grand Grille : májkólikánál és epekönél,

székzavaroknál.

Hopital : Minden szervi bajoknál.

Kapható minden ásványvízkereskedésben és gyógyszerárban.

Kupak és címke a torás nevét viselik.

NIGRIN

Műasztalos műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet **Teleky-utca 16. szám alól.** — Péterfia-u. 1. szám alá helyeztem át.

Elvállalok e szakba vágó műbutorok, lakás berendezések u. m. háló, ebédlő, salon, előszoba, konyha továbbá üzleti, irodai, gyógyszerár és templomberendezéseket

Saját tervű rajzaimmal a megrendeléseknél szolgálok. — Kifogástalan és izléses jó munkáért szavatalok.

Guzswald József,

műasztalos. Péterfia-u. 1. sz

Kedvező alkalom!

Szines ernyők minden elfogadható árban árusítanak el. Dúsz választék leány- és fiu ruhácskákban, fehér és fekete diszkótenyekben. Reform, empir bőkötények Clott és kartonba, Schifon, Clott. Lüsster és karton alsó szoknyák feltűző olcsó árban.

Magyar, német és francia szabású cöpper és vászon lábravalók igen olcsó árban kaphatók.

Férfi ingek :

- Turista kartonból . . . . . 85 krtól.
- szatinból . . . . . 1.00 krtól.
- Zepfir magas nyakkal . 1.70 krtól.
- Fehér szines és hajtásos 1.20 krtól.
- Puha mellel . . . . . 1.30 krtól.

Kartonokba, zepfirekbe, batisz-
tokba, delinekbe, sima és mintás fe-
kete és szines szövetekbe dúsz választék és olcsó árban árusítanak el.
Még sok felnem sorolt áruk nagy választékban kapható

Doszpoly János Utóda

Főtér, Tisza-palota.

Legjobb czipőcrém

legszebb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. Nigrin egészségi szempontból ajánlható, mert Nigrin folytonos használat mellett sem zárja el a levegőt a bőrtől, s így a láb ki-párolgását nem akadályozza.

St. Fernolendt, Wien, cs. és k. udvari szállító.

Mindenedűtt kapható.

LÁSZLÓ ZSIGMOND

ÁLLATORVOSI-RENDELŐ IRODÁJA

NAGY ÉS KIS ÁLLATOK RÉSZÉRE.

**FOGANATOSIT: ÁLLATVIZSGÁLATOKAT
HELYBEN ÉS VIDÉKEN. VÉDŐOJTÁSOKAT
HERÉLÉSEKET**

TUBERKULINÓZÁSI ELJÁRÁSOKAT

ÁLLATBIZTOSÍTÁSOKAT

ÁLLATÁLLOMÁNYOK RENDSZERES ÉVI FELÜGYELETÉT

KOSMETIKAI OPERATIÓKAT.

DEBRECZEN, CSAPÓ-UTCZA 30.

SZÉBÉNYEK INGYEN RENDELÉS
adandó 1-2.

Telefon szám
558. sz.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozódásnak tessék válaszbélyeget csatolni.

Bánatos özvegy barátságát óhajt oly uri emberrel, ki 30 koronával kisegítő. Levelet „Páratlan galamb” jelígre kérék a kiadóba.

Asszonyok és leányok augusztus hóra felvétetik. Címe a kiadóba megtudható.

Piaci bolt három ajtó bármilyen ezéla azonnal kiadó Csapó-utca 11.

Eodrász üzletet vennék. Piacz vagy ebből nyíló utcák elején. Ara mellékes. Ajánlatokat „Komvly vevő” jelíggel a kiadóhivatal továbbít.

Uraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádó-utca 2.

Uj elektro technikai vállalat.

Telefon 339. Telefon 339.

Villamos világítás, házi és magán telefonok, villany csengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett) orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzin és elektro motorok szerelése és javítása legjutányosabban s legnagyobb szakértelemmel csak **Földes és Vajner** elektrotechnikai vállalatánál Debreczen, Piacz-utca 47. szám szkö

zölhetők. Saját nickelező és galvanizáló telep.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe felvétetnek Deák Ferencz-utca 22.

Ha nincs pénze, menjen Kaiser Salamon, Hatvan-utca 2. sz. (Tóth Gyula házában) Debreczen és vidéke legnagyobb részlet áruházába, a hol legmodernebb butor, vászon, férfi és női ruha, tavaszi és őszi női- és férfi felöltők, szőnyegek csekély heti vagy havi részletben kaphatók Munkások, városi és megyei tisztviselők külön engedményben részesülnek.

Debreczeni Első Villamos-sági és Elektrotechnikai Vállalat. Telefon 168. Erőátvitel, villamos világítás, villám háritók, házi és magán telefonok, villamoszárak, tűz-betörés elleni jelző készülékek. Villamos csengők berendezése és jó-

karban tartása évi bérlet mellett. Gyógyászati, Physikai, Matematikai készülékek készítése és javítása. Felszerelési anyagok, kerékpárok és alkatrészek raktára. Saját motorerővel berendezett galvanizáló telep. **Földvári L.** Debreczen Kossuth-u. 1. az udvarban. Tanulók felvétetnek.

Egy szép függő lámpa olesón eladó. Czim a kiadóban.

Két butorozott szoba szép előszobával együtt vagy külön-külön is azonnal kiadó a Baross-utca 13. szám alatt. Kapu alatt. bejárat.

Négy-öt jó állapotban levő ócska ablak és 4-5 ajtó lehetőleg egyforma közép nagyságban kerestetik, hol, megmondia a kiadóhivatal.

A Főtéren egy 2 szobából, előszobából álló uri lakás kiadó. Czim a kiadóba.

Egy 14-17 éves fiu küldöznek jó fizetés mellett felvétetik. Czim a kiadóba.

A Bocskay hadinépe című könyvek leszállítottárban kaphatók a kiadóba.

16 éves jó megjelenésű ügyes leány kenyér üzletbe kiszolgálói állást keres. Bővebbet a kiadóhivatalba.

Nagy Zoltán Szoboszlai kir. albiró telek-könyvi vizsgára készülő kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér be-küldése ellenében és minden hazai könyv-kereskedőnél kapható.

Szolgálatért egy lakás adatik. Hol megmondja a kiadóhivatal.

Kiadó Bethlen-utca 12. szám alatt két külön bejáratu esinosan butorozott szoba kertre nyíló ablakkal.

Vizsgázott fűtő, ki már Stabil gép mellett volt, felvétetik a „hortobágy gőzmalomba.”

Eladó ház, mely áll üvegezett verende, 3 szoba, fürdő szoba, kamara és konyhá-ból. 750 négyszögöl területen ebből körülbelül 550 öl nemes fajszerűvel beültetve és 200 gyönyörűen parkirozva. Czim a kiadóhivatalban.

Fényképező-tanulónak felvétetik egy két három középiskolai osztályt végzett jó házból való fiu Ruzicska Gyula fényképzési műtermében Piacz-utca 34.

Kedvező házvétel. A Csapó Csonka-utca 16. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni ugyanott,

Vizhatlan ponyva jó állapotban eladó. Czim a kiadóba.

Egy bicikli és egy eredeti Zinger varró-gép eladó. Czim a kiadóba.

Butorfestő tanuló fizetéssel felvétetik Prindelmaier Lőrincz érczfényező Péterfia-utca 1.

Ékszer

arany-, ezüst- és zsebórákat csak

Rose Dezső

ékszerüzletében vásároljunk Főtér. a Hungária mellett.

Uj zsák kölcsönző intézet.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piacz-utca 66. szám alatt

zsák kölcsönző intézetet

nyitottam. Raktáron tartok legjobb minőségű kender zsákokat, melyeket jutányos áron bocsátom a t. gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá Vizmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsákkötöző, dohány zsineget és minden e- szakba vágó dolgokat, melyeket ju ányos árban árulok, Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák- és ponyva intézele

DEBRECZEN, Piacz-utca 66.

Szives figyelmébe ajánlom az érdekeltek feleknek

Zsák- és vizmentes ponyva

raktáramat

Zsák és ponyva kölcsön üzletemet.

Raktáron tartok még minden szinben vizmentes és közönséges ponyva szövetekeket, len, kender és Juta zsákokat, kötélárut és dohány zsineget.

FOHN JÓZSEF

zsák és ponyva kereskedő Petőfi-tér 6. szám (a nagy állomás közelében).

BLATTNER BÉLA

óras üzlete

Debreczen Kossuth-u. 4. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelő dusan felszerelt

óras üzletét és javító műhelyét.

Nagy választék mindennemű zsebórákban, fal-, inga és ébresztő órákban.

Óra javításokat gyorsan és jutányosáron jótállás mellett pontosan teljesíték

Arany- és ezüst ékszerek javítása a legolcsóbbárák mellett eszközöltetik.

Legbiztosabb szépítőszert a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszer-tár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Egy kaszni csináló bognár segéd,

6 vegyes munkás és 10
kovács segéd állandó
munkára fölvétetik

**Mandel kocsigyárába
Szegeden.**

Van szerencsém a n. é. közön-
séget értesíteni, hogy ujonnan be-
rendezett

fényező és czimfestő

műhelyemet tetemesen kibővitve és
minden modern dolgokkal, valamint
zománczózó kályhával felszerelve
Debreczen, Péterfia-utca 1. sz.
alatt megnyitottam.

Elvállalok: Püzdökádak fényezését, ke-
rékpár zománczozását, fa- és vasbutor ujonnan
átolgozását, a legdisebb fa- és márvány
utánzással és díszítéssel, valamint épület-,
portál- és üzlet berendezések mázolását, modern
czimfestéseket bármilyen kivitelben mérsékelt
árban.
Tisztelettel

Prindelmaier Lőrincz.

Vámos-Pércsen

egy jól gondozott termő szőlő körül
kerítve, örök áron

eladó.

Bővebb felvilágosítás megtudható

Győry Kálmán urnál

DEBRECZEN

Deák Ferencz-utca 20. szám.

Mi a konservált,
KREATOL jószagu
méreg-
mentes

huspilulla-szer
feltétlen biztos

patkányok és egerek
kiirtására.

~ Egyszerű, veszélytelen kezelésre. ~

Nem szükséges méreg igazolvány!
Hatás meglepő! Hatásért jótállás!
Kapható légm. üvegekben á 9 k. (1
kg.) 4.50 (1/2 kg) és 3 k. (1/4 kg.) To-
vábbá hatásában utólérhetetlen sváb-
bogár és rusnyák por kgként 3 k. Viz-
szinű rod. ható poloska szer 1 ltr 8 k.
1/2 ltr 4 k.

Kreatol chemiai laboratorium, Pozsony.
Kapható Mantner Alfréd az „Arany angyal”
gyógyszertárban.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben
3 koronától a legfinomabb kivitelig.

A legujabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó
árak mellett csakis

az **első debreczeni Ernőgyárban**

Merkler Soma, Piacz-utca 43.
szám.

Javítások és áthuzások olcsón
és pontosan eszközöltetnek.

Kulcsár József
bronzműves
Debreczen,
Szent-Anna-u. 6.

gyorsan, szakszerűen és
mellett eszközöl.

Készít minde nem
bronzárakat, légszesz
acetylen és villamos csil-
lárokat. Csillárok átalaki-
tását petroleum és lég-
szeszlől villa
mosra vagy lég-
szesz és villa
mosra (combi-
nált.) — Ujjá
tisztításokat és
minden e szak-
mába vágó javi-
tásokat elfogad
jutányos árak

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kézfestő voálok,
cosmanosi savannák, Indish foalárd,
Balist, Atlas, Satin, 120 csm. széles
sima szines francia batistok, himzett
és assur batistok, angol zeffrek, szerb
vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és blouzok
himzett batistban, vászonban és pongés solyamban

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítva 1842. évben.

Értesítjük a t. közönséget, hogy

Szén raktárunkat

Hatvan-utca 70. szám alól áthelyeztük
Külső vásártér, Arany János-utczával
szembe.

Együttal felhívjuk a t. közönség
figyelmét, hogy szén raktárunk mellett
állandóan raktáron tartunk

meszet, cementet

és mindentéle építkezési anyagokat, a
mit a legjutányosabb árban számítunk.

Szives pártfogásukat kérjük

Tisztelettel

Varga Károly és Társa.

Telefon 465.

Telefon 465.

A legjobb és legolcsóbb zsákok, ponyvák

kaphatók

Vass J.

zsák- és ponyva kölcson üzletében

Széohényi-utca 6. sz.

Hajdusági
hajduszpedró,
Szép a bajusz
a híres

HAJDUSÁGI PEDRŐ-vel.

Elismert legjobb különle-
gesség a bajusz növeszté-
sére és ápolására, mely meg
nem avasodó zsirmentes
növényi balzsamos anya-
gokból készül.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán
csak 3 doboz küldetik 2
kor. 15 fillér, bérmentve
utánvétellel.

Egyedüli készítő :

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszertár.

Telefon 496. sz.

Telefon 496 sz.

Készfehérneműek

vászon, sifon és batist női ingek, nad-
rágek, háló kényesek és alsó szoknyák,
sima és himzett kész ágyneműk, selyem
luster és cloth alsó szoknyák, karlon,
casmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Fértlíngék, lábravalók, háló-
ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divat
szekendők

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítva 1842. évben.

VÁSZONÁRU

fehérneműekre, valamint sifonok és pap-
lanlepedővásznak, virágos és csikos csin-
vatok, damaszt élkező- és assur kávés-
terítékek, damaszt- és frottir törölközők
törölkendők és nankingok, valamint
női fehérneműk és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítva 1842. évben.

Benzin vagy gázmotor 1-2 lóerőig bérbe kerestetik.

Ajánlatokat Debreczen Turul czipóraktárba Placz- és Szent-Anna-utca sarok.

Zsák és ponyva

csakis

Wiener Adolfnál

kapható

OLCSÓN

zsák- és ponyva kölcsönző intézet
DEBRECZEN, Kossuth-utca 27. sz.

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet-, díszmű készítés és
dobozgyár

DEBRECZEN, Főveszker-utca 9. szám.

Nagyméretben kibővített **könyvkötészetünk és díszműves** műhelyünk mellett ajánljuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legujabban berendezett **dobozgyárunkat**, hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül czukrászati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló dobozok egyenként is kaphatók.

Az egyetlen

arczséppítő szer, amelyet legjobb lelkiismerettel ajánlhatunk a nőknek, az a

Földes-féle

MARGIT-CRÈME

Mert a Margit-Crème teljesen ártalmatlan és zsi-
ratlan készítmény, a bőrbe zonnal felszívódik
és rögtön megszünteti szeplőt, májfoltot, pa-
tánasokat, kiütéseket, himlőhelyeket és minden
bőrbajt. Az arc már párszori kenés után hó-
fehér és bársónysima lesz. A Margit-Crème
megóvja az arcot és azért a kik a Margit-
Crèmet használják, még később öregségükben is
szép, reddőlen, sima arcuak lesznek. A Mar-
git-Crème a világon mindenütt kapható, de
sok helyen hamisítottat árulnak, azért a ki
Margit Crèmet vesz, az jól nézze meg a do-
bozt és ha azon sincs rajta a Földes Kelemen
aradi gyógyszerész védjegye, akkor utasítsa
vissza és rendeljen Aradról, a honnan minden-
kor postafordultával kapja. A Margit-Crème
ára 1 korona, egy hozzávaló szappan 70 fill.,
ponder 1 kor. 20 fill. (3 színben kapható.)

A ki egyszerre 6 korona értékben rendel, a
csomagot bérmentve kapja.

Készíti: Földes Kelemen
gyógyszerész,

ARAD, Deák Ferencz-utca.

Kapható Debreczenben Balázs Ödön, Grosz
Nagy Ferencz, L. Kovács Nándor, Mihalovits
J. Muraközy László, Szilcz Ferencz, Tóth Béla
gyógyszerészeknél és Jóna és Jóna droguériában.

Ha **köszvényben** vagy **osuzban** szenved, ha **rheumatious**
bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak
elismert

Tölgyfa-balzsamot

mely a legrövidebb idő alatt **megszünteti** s **gyógyítja** a legfáj-
dalmasabb köszvényes vagy osuzos betegségeket, hát és
deréktájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa balzsam a balzsamok királya

mert **hatása gyors s biztos**. Mint lob és daganatoszlító szer is
páratlan! Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a **tölgyfa balzsam a leg-
jobb szer** a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischiás) ellen fel-
talált összes szerek között.

1 üveg tölgyfabalzsam ára 1 korona 50 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő gyógyszerertárában

Debreczenben.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-öséplőgépek, léher-öséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
aczel-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

Képviselet és bi-
zományi raktár:

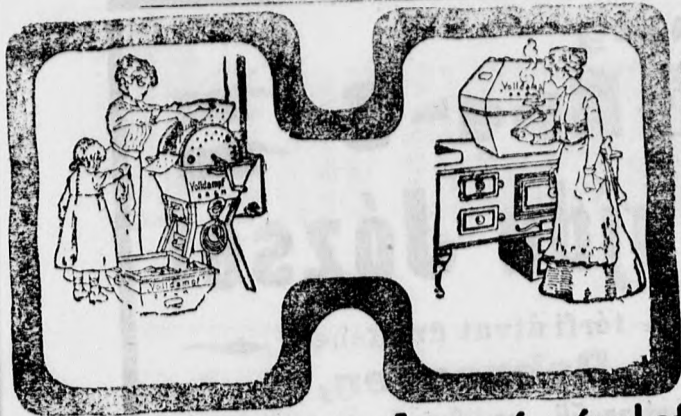
BÉSZLER és DÁVID uraknál Debreczen.

Orosházi Kenyársütőde és Élelmezési Csarnok

A nagyérdemű közönség kényelmére **fiók** üzletet nyitott a város
különböző részein.

Arpádtér 18. sz. alatt (Móricz telep)
Csapó-utca 37. „ (Burgundia-utca sarok.)
Boockay-tér 1 „ (Czeplédi ház)
Mester-utca 46 „ (Hortobágy malommal szembe.)
Szt.-Anna-utca 49 sz. alatt.

Sok pénz megtakarítás a háztartásban, a ki az orosházi sütő-
déből a **legolcsóbb** árakban szerzi be kenyerét.

Mosó, mangorló és facsaró gépeket

házi használatra dagasztó-gépet, valamint jég szekrényt és kerti padokat ajánl

Sesztina Lajos vaskereskedése

Debreczen, Piac-utca 23 szám.

BIZTOS ALAP

ANDRÉNYI
MILÁN VITAI
SEC
ARAD

UDITÓ FRISS SZAKEMBEREKI
ZAMAT. ELISMERÉSE.

HÁGYOMÁNYOS REMEK KIVÁLÓ
FRANCZIA ILLAT. APRÓ GYÖNGY.

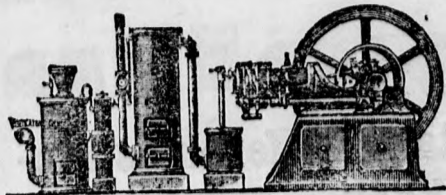
NAGY GONDDAL SZAKEMBEREKI ELKÍSÉRÉSE
MEGVÁLOGATOTT KEZELÉS. GONDOZÁS. SAJÁT MINTA-SZERŰ SZŐLŐBIRTOK

Kapható minden előkelő vendéglőben és kávéházban

Globin
a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Üveg, tükör, porcellán és zománczott edényeket a legolcsóbban árusít
Knöpfler Izidor
Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.
Edények kikölcsönözhetők.

Osers és Bauer

motorgyárának telepe
BUDAPEST, Podmaniczky-utca 18. szám.

Ajánja kitünő hírnévnek örvendő

BENZIN LOKOMOBILJAIT

benzin lokomobilos cséplőszerelvényeit és szivógáz motorait 1—2 fillér üzemköltséggel.

Elismert elsőrendű gyártmány! Szolid tömör kivitel! Kitünő referenciák! Kedvező fizetési feltételek!

Arjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

A debreczeni kir. ítélőtábla elnökétől.

Árlejtési hirdetmény.

3748/1907. eln. szám.

A debreczeni kir. ítélőtábla és kir. főügyészség hivatali helyiségeinek fűtésére az 1908-ik évben mintegy 630 köbméter, azaz Hatszázharmincz köbméter száraz, hasábos tölgy- vagy bükkfa, továbbá a kir. ítélőtábla dísztermének fűtésére mintegy 32 mm. azaz Harminczkét métermázsja jó minőségű koaks (pirszén) szükségeltetvén, annak beszerzése végett nyilvános pályázat hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, a kik eme tüzelőanyagok szállítására hajlandók, hogy az 1899. évi november hó 24-én 52859/1899. IM. szám alatt kiadott igazságügyministeri rendelettel közzétett szabályzat 16—20. §-ában körülírt kellekekkel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat „Ajánlat tüzelőanyagokra” felirással, a folyó 1907. évi augusztus hó 30-ik napjának délutáni 5 órájáig a kir. ítélőtábla elnöki irodájában nyujtsák be.

Ebben az ajánlatban az ajánlattevő tartozik kijelenteni, hogy az árlejtés feltételeit ismeri és magára nézve kötelezőnek elfogadja.

A vállalkozni szándékozók bánatpénzül 200 koronát tartoznak készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban, a kir. ítélőtábla segédhivatali igazgatójának kezéhez a fennebbi határidőig, elismervény ellenében letenni.

A fennebbi határidőig beérkezett ajánlatok a folyó évi augusztus hó 31-én délelőtt 10 órakor fognak az elnöki irodában bizottságilag felbontatni.

A kir. ítélőtábla elnöke s a kir. főügyész fenntartja azt a jogot, hogy a szállítási szerződést azzal köthesse meg, a kinek ajánlatát az államkincstarra nézve a legelőnyösebbnek fogja találni, a versenyzők ajánlata azonban azok mindegyikére nézve kötelező marad mindaddig, a mig az odaitélés kérdésében határozat nem hozatott.

Az odaitélés felett az árlejtéstől számított 2 héten belül fog határozat hozatni s erről a versenyzők értesítettetni fognak.

A szállítás részletesebb feltételei a kir. ítélőtábla elnöki irodájában, a hivatalos órák tartama alatt bármikor megtekinthetők, avagy a versenyezni szándékozók, kívánatra posta útján is megküldetnek.

Debreczen, 1907. július hó 20-án.

Dr. Gajzágó Béla
tanácselnök.

Parcellázási célra

keresek Debreczen környékén (Debreczenhez közel eső vasuti állomás mentén) kisebb vagy nagyobb jó minőségű, jutányos áru birtokot, vevőim készletben vannak.

Klár Andor

bankirodája

DEBRECZEN, Miklós-utca 23. szám.

Telefon 445. sz.

Telefon 445. sz.

Irodám: Törlesztéses Kötvény és Váltókölcsönöket gyorsan és legelőnyösebb feltételek mellett folyósítat.

A fürdőbe utazó közönség

figyelmébe!

A még raktáron lévő utazó kofferek és utazási cikkek

rendkívüli olcsó árban

szerezhetők be.

Hajdu József

térfi divat üzletében

Debreczen,

Piacz-utca 50. sz. Szt.-Anna-utca sarok.

**Zongorák
Pianinók,
Harmoniumok.**

A világhírű
**Schunda-féle
czimbalmok**

Weihold
hegedű hurok,

mindennemű hangszerek, Gramaphonok és annak két oldalt bejátszott lemezei és hozzá való alkatrészek, Phonograf hengerek kaphatók

Schmidt S.

zongora és hangszer raktárában.

Zongorák, Pianinók, Czimbalmok bérbe adtnak. Zongora és hangszer javítás és hangolás elvállaltatik.

**Gépolajok
Tovotta-gépszir.**

Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás. Ugyiszintén legjobb minőségű kék uszó

kocsikenőcs és festékek
legolcsóbb árban kaphatók

Terei J. utódánál

DEBRECZEN, Hatvan u. 13. sz.

A címre kérem ügyelni.

3749/1907. eln. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni kir. ítélőtábla és kir. főügyészség, ugyiszintén a debreczeni, máramarosszigeti, nyiregyházi, szatmárnémeti és zilahi kir. törvényszékek és az ezek kerületében fekvő kir. járásbiróságok, végül a most említett kir. törvényszékek székhelyein lévő kir. ügyészségek részére az 1908-ik évre mintegy 5000 azaz Ötezer bécsi font faggyan gyertya szükségeltetvén, annak beszerzése végett nyilvános pályázat hirdették.

Felhivtnak ennél fogva mindazok, kik eme világitó-anyag szállítására hajlandók, hogy az 1899. évi november hó 24 én 51859/1899. IM. szám alatt kiadott igazságügyminiszteri rendelettel közzétett szabályzat 16-20. §-ában körülírt kellékekkel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat, melyben az ajánlattevő kijelenteni köteles, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és magára kötelezőnek elfogadja, **folyó évi augusztus hó 30-ik napjának délutáni 5 órájáig** a debreczeni kir. ítélőtábla elnöki irodájában nyujtsák be.

Az ajánlatot tartalmazó boríték hátlapjára a következő felírás alkalmazandó: „Ajánlat gyertyaszállításra.”

A vállalkozni szándékozók bánatpénzül 200 koronát tartoznak készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kir. ítélőtábla segédhivatali igazgatójánál, a fennebbi határidőig elismervény ellenében letenni.

A fennebbi határidőig beérkezett ajánlatok a folyó évi augusztus hó 31-én délelőtt 10 órakor fognak az elnöki irodában bizottságilag felbontatni.

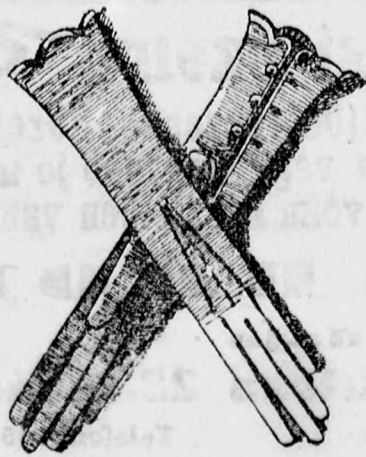
A kir. ítélőtábla elnöke s a kir. főügyész fenntartja azt a jogot, hogy a szállítási szerződést azzal köthesse meg, a kinek ajánlatát az államkincstár nézve a legkedvezőbbnek fogja találni, a versenyzők ajánlata azonban azok mindegyikére nézve kötelező marad mindaddig, a míg az odaitélés kérdésében határozat nem hozatott.

Az odaitélés felett az árlejtéstől számított 2 héten belül fog határozat hozatni s erről a versenyzők értesítettetni fognak.

A szállítás részletesebb feltételei a kir. ítélőtábla elnöki irodájában a hivatalos órák tartama alatt bármikor megtekinthetők, avagy a versenyezni szándékozóknak kívánatra, posta útján is megküldhetők.

Debreczen, 1907. július hó 20-án.

Dr. Gajzágó Béla
tanácselnök.

Sérvkötők

Haskötők, Gummi harisnyák

Hátegyenesítők

legelőnyösebben beszerezhetők

Schön Sándor

keztü-, kötszer- és orvosi műszertárában

Debreczen, Piacz-u. 12. (Stenczinger-ház.)